

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja „Jutro“ vsebuje vsak ponedeljek zjutraj — v no-
roča se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.—, po raznašal-
cih dostavljena Din 5.— mesečno.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 66.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

NEMŠKI PROTEST V LONDONU

Ogorčenje angleške javnosti proti vmešavanju Hitlerjeve vlade v suverene pravice angleškega parlamenta

Berlin, 17. aprila. d. Nemški odpravnik poslov v Londonu, poslanski svetnik Bernstorff je v soboto v zunanjem uradu izročil protest nemške vlade proti izjavam, ki so padle pretekli četrtek v spodnji zbornici proti Nemčiji. Ker je zunanji minister John Simon za veliko nočne praznike odpotoval iz Londona, je protest sprejel službojoči uradni. Angleška vlada bo odgovorila na nemško demaršo po povratku zunanjega ministra.

V berlinskih političnih krogih so mnenja, da je bila vsa debata v angleški spodnji zbornici pretekli četrtek, čeprav je imela zunanje politični povod, namreč razpravo o paktu štirih, vendarle naprjena v glavnem s svojimi napadi proti nemški notranji politiki. Tudi en poudarjajo berlinski listi, da je sicer angleški zunanji minister John Simon formalno govoril o nevmešavanju v nemške notranje razmere, da pa se ni opredelil od izjav ostalih govornikov v spodnji zbornici, temveč je celo izjavil, da ne zanimajo dogodki v Nemčiji samo angleških židov, temveč vse angleški narod. S tem je po mnenju berlinskih političnih krogov angleški zunanji minister ne samo dopustil napade v spodnji zbornici proti nemški vladi, temveč jih je celo sam odobril.

London, 17. aprila. d. Glasilo delavske stranke „Daily Herald“ piše glede na protest nemške vlade zaradi protinemških izjav v angleški spodnji zbornici, da bi bilo treba odgovoriti nemškemu poslaniku, da je spodnja zbornica suverena korporacija in da nima angleška vlada nobene možnosti preprečiti v njej kritike o inozemskih državah.

Debata v angleški spodnji zbornici preteklega četrta opravičuje po mnenju „Timesa“ zaključek, da je Nemčija v zadnjih tednih izgubila precejšen del simpatije, ki jo je pridobila v zadnjih 10 ali 12 letih. To se opazi zlasti v delavski stranki. Govor Austena Chamberlaina je zelo dobro označil razpoloženje v angleškem parlamentu. Angleži sovražijo vsakršna preganjanja in narodno-socialistični režim v Nemčiji je zatiral svoje politične nasprotnike in žide s tako obzirnostjo, da je moral zbuditi ogorčenje vseh, ki smatrajo osebno svobodo za najvišjo ustavno pravico.

Ta nasilstva tudi sedaj še niso ponehala. List ugotavlja, da pozna tesnoba nemški narodni socializem samo svoje lasno stališče. Macdonald je pred mesecem dni v Ženevi poudarjal, da more vsak narod prispevati k razorožitvi, ako dela za varnost, medsebojno sporazumevanje in mednarodno zaupanje vsakega naroda. Nemški narodni socialisti delajo ravno nasprotno. Njim tudi velja Macdonaldova izjava preteklega četrta, da je potrebno precej izkušnje da se more zaupati človeku. Če je debata se vodijo pogajanja. Če je debata v spodnji zbornici pokazala, da se je to zaupanje v Angliji bolj omajalo, kakor pa ojačilo, potem se mora reči, da se je to delstvo v drugih državah še mnogo bolj pokazalo.

Pariz, 17. aprila. d. Vest, da je Nemčija podvela uradno protestno demaršo v Londonu, je izzvala v Parizu veliko senzacijo. „Figaro“ piše o neznanosti nem. nestrpnosti, ki hoče starodavni angleški parlament prav tako komandirati kakor berlinski Reichstag. List „Ördre“ poudarja, da obstoja v Angliji še vedno parlamentarna svoboda in da se angleška vlada ne more klicati na odgovor, tem manj, ker gre pri nemškem protestu predvsem za izjave opozicije. „Ere Nouvelle“ izraža upanje, da bo nemška protestna demarša vplivala na angleško javnost, da se bo bolj približala francoski demokraciji in da bodo postale zveze med Anglijo in Francijo še tesnejše. Obenem izraža mnenje, da je bil s tem korakom definitivno pokopan tudi načrt o naktu štirih. Po zaslugi naše razsodnosti in dalekovidnosti smo prekrizali italijansko-nemške intrige, ugotovila ob koncu svojih izjav omenjeni list.

Protinemški bojkot v Angliji in Ameriki

London, 17. aprila. AA. Zunanji minister sir Simon bo po povratku v London proučil nemški protest, ki ga je predvčerajšnjim izročil v zunanjem ministertvu grof Bernstorff.

Po poročilih iz Berlina, je nemška vlada protestirala predvsem proti dejstvu, da zunanji minister ni ugovarjal govorom sira Chamberlaina in izjavam Churchilla in da je ta dva govora s tem nekako potrdil in jim pritril.

„Manchester Guardian“ proučuje v tej zvezi nov govor zunanjega ministra Simona, ki v imenu javnega mnenja An-

glije in vsega sveta ostro obsoja protinemško agitacijo v Nemčiji. Glede tega, da se „Deutsche Allgemeine Zeitung“ čudi, ker speaker v spodnji zbornici ni protestiral proti govorom Chamberlaina in Churchilla, pravi list, da ni naloga speakerja v zbornici nastopati proti govornikom in da bi bila njegova intervencija dopustna le, če bi govornik zalil tuje vladarje, kar pa se tu ni zgodilo.

Angleški židje bodo izročili nemškemu poslaniku Hoeschu spomenico, v kateri bodo zahtevali za svoje sovornike v Nemčiji, naj ji nemške oblasti vrnejo vse dosedanje civilne pravice.

„Daily Herald“ piše, da bo ta spomenica ultimativnega značaja. Če nemške oblasti te zahteve ne izpolnijo v treh dneh, bodo pred trgovinami nemških proizvodov postavljene straže. Ta

ukrep naj poostri že sedanji bojkot nemškega blaga.

Newyork, 17. aprila. AA. Predsednik ameriške židovske zveze Samuel Untermyer je po radiju pozval Američane, naj izvajajo strog bojkot vsega nemškega blaga, nemških ladij in proizvodov nemške industrije. V svojem govoru je Untermyer izjavil, da je Hitlerjev režim ubil pakt štirih in onemogočil pravično revizijo versailleske mirovne pogodbe. Nobena vlada ne more verjeti miroljubnim izjavam vlade, ki ji je vsaka beseda in vsako dejanje usmerjeno k vojni. Untermyer je pozval žide, ki so doslej bili Nemčiji naklonjeni, naj podpirajo te države, ki priznavajo židom njihove pravice. Čestital je židom iz Nemčije, da so se zatekli v Palestino in Ukrajino, kjer bodo ameriški kapitali blagodejno naloženi.

Macdonald in Herriot na poti v Ameriko

Sodelovanje Amerike, Anglije in Francije za smoteno rešitev gospodarskih vprašanj

London, 17. aprila. d. Ministrski predsednik Macdonald je v soboto odpotoval s svojo hčerjo in tremi strokovnjaki na parniku „Berengaria“ iz Southamptona v Zedinjene države, da poseti v Washingtonu predsednika Roosevelta in se z njim razgovori o pripravah za svetovno gospodarsko konferenco. Zastopnikom tiska je izjavil pred svojim odhodom, da ne bo v Washingtonu sklenil nobene pogodbe, pač pa si bo prizadeval skupno z Rooseveltom, da se olajša delo prihodnje svetovne gospodarske konference. Tik preden je odplul parnik „Berengaria“, je Macdonald sprejel dve brzojavki. V prvi mu želi kralj Jurij najboljši uspeh ter srečen povratek, v drugi pa mu želi predsednik Roosevelt srečno potovanje.

Pariz, 17. aprila. Za časa kratkega potovanja „Berengaria“ v pristanišču v Cherbourgu je angleški ministrski predsednik Macdonald francoskim novinarjem izrazil svoje zadovoljstvo, da se bo v Ameriki srečal s svojim prijateljem Herriotom. Upa, da bodo washingtonski razgovori odprli glaz, zaradi katerega tpi Evropa, in da se bo tamkaj izdelal načrt za bodočo svetovno gospodarsko konferenco, od katere bo odvisno omiljenje odnosov med posameznimi državami in rešitev miru.

Le Havre, 17. aprila. AA. Na banketu, ki mu ga je snoti priredil župan Le Havra, je Herriot imel velik govor. V uvodu je navedel besede ameriškega gospodarstvenika Walterja Lippmanna, da je naloga washingtonskih razgovorov obnoviti gospodarsko delovanje izčrpanih narodov s pomočjo njihovih težkoč. Herriot je nato pojasnil, kako so gospodarske stiske posledica svetovnih političnih nesporazumov. Upa, da bo prišlo v Washingtonu do zveze med Anglijo, Ameriko in Francijo o metodnem sodelovanju, ki bo olajšalo rešitev sedanjih težavnih vprašanj. Herriot je svečano izjavil, da bo pri tem delu iskreno sodeloval. Svoj govor je končal z zagotovilo, da misli vsa Francija kakor Roosevelt, ki je francoskemu poslaniku izjavil, da so odnosi med obema državama naj-

večjega pomena. Po Rooseveltu je treba vse storiti, da se omogoči človestvu delo v miru in v svobodi.

Ko je dopoldne Herriot stopil na krov prekoceanjskega parnika „Ille de France“, s katerim potuje v Zedinjene države, so mu izročili pismo predsednika francoske republike Lebruna, ki pravi: „Beseda je pretesna za moje pozdrave in moje želje, ko zapuščate vrata preko Oceana. Želim vam prijetno potovanje, uspešno delo in srečen povratek.“

Rim, 17. aprila. d. Italijanski delegat za washingtonske razgovore finančni minister Jung se bo ukrcal 28. t. m. v Genovi za pot v Ameriko, kamor bo prispel 2. maja.

Newyork, 17. aprila. AA. Demokratiški senator iz Louisiana Long je izjavil, da podpravlja gospodarske razgovore v Washingtonu, ker bo s tem ameriški vladi dana prilika, da se seznanji s razmerami in stremiljenji evropskih vlad. Mnoge evropske države so zapustile zlato podlago, obnovile vrednost srebra in razvednotile denarje, da so znižale stroške proizvodnje in mogle preplaviti svetovna tržišča s svojimi ceninimi proizvodi. Zanimivo je, da žele vse te države samo to, naj bi Zedinjene države nikakor ne zapustile zlato podlage. Dočim se mi ravnamo proti tej želji, je nadaljeval Long, pa se te države čimdalje bolj polasčajo ameriške zunanje trgovine. Zedinjene države morajo to početi plačevati z zlatom, da lahko ohranijo vrednost ameriške valute na inozemskih tržiščih. Long je izjavil, da bo zahteval v senatu, naj se v zakon o pomoči kmetovalcem sprejme člen o povečanju obkoka denarja. Nadalje bo predlagal, naj ameriška vlada nakupi srebra za 100 milijonov dolarjev, kakor je že predlagal senator Wheeler. Srebro naj bo proti zlatu v odnosu 16 : 1.

Demokratiški voditelji smatrajo, da bo senat odklonil ta dva predloga, ker je treba o načrtu o pomoči farmarjem razpravljati ločeno od vprašanj ameriškega denarstva.

Stahlhelm pod Hitlerjevim vodstvom

Pogajanja Hitlerja in Seldteja — Preosnova nemške znanosti v hitlerjevskem duhu

Berlin, 17. aprila. d. Vodja „Stahlhelma“ državni minister Seldte se je za velikončne praznike sestal na Bavarskem v Berchtesgarnu z državnim kancelarjem Hitlerjem in razgovoril o bodočem razmerju med vladjo in „Stahlhelmom“. V zvezi s prejšnjimi pogajanjimi v tej zadevi so se pojavile govorice, po katerih je Seldte vstopil v narodno-socialistično stranko ter bo prevzel državni kancelar Hitlerjevo vodstvo „Stahlhelma“. Vstoj prestopu Seldteja v Hitlerjevo stranko se označuje kot neresnična. Pogajanja so se vršila z namenom, da bi državni kancelar Hitler kot vodja celotne državne politike v gotovi meri prevzel vzhovno vodstvo vseh nacionalnih obrambnih organizacij. Vsekakor je pričakovati, da bo v tem pogledu prišlo do sporazuma, kakor je že prišlo v posameznih nemških deželah. Po končanih pogajanjih bo bržkone izdana skupna izjava narodne socialistične stranke in „Stahlhelma“. Hitler in Seldte sta razpravljala tudi o vprašanju sprejemanja novih članov v narodno-socialistične napadalne oddelke in v „Stahlhelma“.

Državni komisar za prusko prosvetno ministertvo Bernhard Rust je izjavil zastopniku „Deutsche Allgemeine“ Zetunge, da mora priti revolucionarna preosnova duhovnega življenja nemškega naroda od izraza tudi v znanosti. Zato je treba poučiti, ali se niso preveč upoštevala gotova znanstvena področja, katerih odnosi do kulturne volje naroda so bili sploh problematični, dočim so se druga zanemarjala. Na nemških visokih šolah je treba uvesti tudi stolice za obrambno znanost, inozemsko ministertvo in narodnoslovje, pri čemer je

treba proučiti, če se n. morda filozofije kot taka učila v pretrani različnosti, zlasti, kar se tiče psihologije. Odpust malega števila univerzitetnih profesorjev ne odgovarja samo želji nemškega dijaštva, temveč volji širokih nacionalnih plasti. Svoboda znanosti ne bo ohranjena, toda nacionalna vlada bi se sama sebi škodovala, če bi se nadalje dopuščala, da bi marksizem še naprej zastiral akademski naraščaj.

Einstein povabljen tudi v London

Pariz, 17. aprila. AA. Imenovanje Einsteina na vseučilišču v Parizu je napravilo v Angliji globok vtis. Angleški znanstveni in politični krogi smatrajo, da je bistvena naloga demokratičnih narodov, ohraniti duhovno dedščino človeštva. Verjetno je, da bodo profesorja Einsteina povabili na predavanja tudi v Oxfordu.

Most med Jugoslavijo in Rumunijo

Bukarest, 17. aprila. p. Vlada je sklenila, da se čim prej prične dela za zgraditev mosta preko Dunava med Rumunijo in Jugoslavijo. Kraj, kjer se bo gradil, še ni določen. Gradnja se bo na podlagi sporazuma, sklenjenega nedavno med zunanjima ministroma Titulescuom in Jevtićem. Vlada je povabila prometnega ministra, naj se o podrobnostih sporazuma z jugoslovensko vlado.

Amerika bo priznala Sovjetsko unijo

Washington, 17. aprila. d. Kakor izjavljajo v uradnih krogih, bodo Zedinjene države morda priznale Sovjetsko Rusijo še pred sklenitvijo svetovne gospodarske konference.

Povratek dr. Dollfussa

Avstrija vidi v Italiji resnega prijateja, s čegar podporo more računati vsak čas

Rim, 17. aprila. AA. Avstrijski zvezni kancelar Dollfuss je davi ob 10. zapustil Rim z avstrijskim civilnim letalom. Pred odhodom na Dunaj so se od njega poslovili šef generalnega štaba italijanskega letalstva general Valle, več generalov in avstrijski poslani.

Dunaj, 17. aprila. Ob 15.30 popoldne se je vrnil na Dunaj zvezni kancelar dr. Dollfuss. Davi je bil še v Benetkah, odkoder je odpotoval ob 13.50 z letalom in je prispel ob 15. na letališče v Aspernu, kjer ga je sprejela velika množica z več ministri, ki so ga navdušeno pozdravili. Kancelar dr. Dollfuss je takoj po izstopu iz letala stopil k mikrofonu, pred katerim je izjavil, da je bil pri papežu, ki je podelil blagoslov njemu in vsej Avstriji. S papežem se je razgovarjal 45 minut ter mu opisal vse skrbi, ki tlačijo Avstrijo. Papež se je za avstrijske razmere zelo zanimal. Naravno je, da se je sestal v Rimu tudi z Mussolinijem, ki ga je ob tej priliki prvič spoznal in ki je napravil nanj izreden vtis. V političnem pogledu ni prazna formalnost prijateljski pakt, ki ga je Avstrija sklenila z Italijo že pod dr. Schobrom. l. 1930. Dr. Dollfuss je prepričan, da ima Avstrija na jugu Evrope resnega prijatelja, na katerega more v vsakem času računati. S svojimi političnimi razgovori v Rimu, je izjavil nadalje dr. Dollfuss, sem več kakor zadovoljen in morem reči, da gleda lahko republika Avstrija mirno v svojo bodočnost. O kakih razgovorih z nemškim podkancelarjem Papenom in ministrom Göringom ni dr. Dollfuss ničesar omenil. Ob koncu svojih izjav je dr. Dollfuss pozdravil vse Avstrijce, ki žele v bodoče z njim sodelovati za dobro in neodvisnost Avstrije.

Dunaj, 17. aprila. d. Državni podkancelar dr. Winkler je za velikončne praznike podal zastopnikom listov izjavo, v kateri se bavi s političnim položajem v Avstriji in tudi s potovanjem dr. Dollfussa v Rim. O tem potovanju pravi, da od njega nikakor ni prišlo preko noči, ker je imel dr. Dollfuss že dolgo časa namen potovati zaradi svetega leta v Rim. Povsem jasno je, da se tamkaj spriči političnega položaja v Evropi ni posvetil samo svojim katoliškim dolžnostim, temveč je tudi porabil priliko za razgovore z italijanskim ministrskim predsednikom in nemškim podkancelarjem, toda vse kombinacije o kaki zunanji politični novi orientaciji ali osnovanju nove politične tvorbe so neutemeljene. Avstrijski odnosi do Avstrije so iz-

redno konsolidirani, pred vsem tudi v gospodarskem pogledu. Pogajanja o zaključitvi konkordata bo nadaljeval v Rimu pravosodni minister dr. Schuschnigg, ki je včeraj prispel v Rim.

Rim, 17. aprila. d. Avstrijski zvezni kancelar dr. Dollfuss je pred svojim odhodom izrazil izredno zadovoljstvo nad sprejemom pri Mussoliniju in italijanskih političnih činiteljih, kakor tudi v Vatikanu. Med drugim je poudarjal, da so njegovi razgovori z Mussolinijem in italijanskimi državniki dovedli do popolnega soglasja. Tudi v Vatikanu je našel polno razumevanje za položaj v Avstriji. Njegovi razgovori v Vatikanu so dovedli do tega, da se bodo že te dni pričeli ustni razgovori o zaključitvi novega konkordata. Pogajanja bodo trajala bržkone dalje časa. V ugodnih razmerah mu je bila dana prilika tudi za razgovore z italijanskimi državniki. Avstrija, ki goji veliko miroljubnost, posveča glavno pozornost gospodarskim vprašanjem. Čeprav je majhna država, vendar po številu svojega prebivalstva in po obsegu svojega ozemlja ni najmanjša država v Evropi ter ima posebno misijo za posredovanje med večjimi evropskimi ozemlji. S predsednikom italijanske vlade in državnim tajnikom Suvichem se je razgovarjal pred vsem o avstrijskih težavah in nalogah. Razen pripravam je bil njegov poset posvečen izpolnitvi politike že davno obstoječe prijateljske pogodbe z Italijo. Dr. Dollfuss je nadalje poudarjal, da Avstrija ni prijateljica avtarkije. Stremiljena Avstrije kot slabotne in zato občutljive države so usmerjena k gospodarski izravnavi z inozemstvom na podlagi zdrave trgovinske bilance. Pred vsem skuša toliko izvažati, kolikor izvažajo iz posameznih držav. Zato avstrijska politika ni za uvozne prepovedi, temveč se resno prizadeva, da bi odpravila trgovinske ovire. Rimski razgovori so se vršili na podlagi obojestranskega razumevanja in lojalni pripravnosti, ki bo gotovo rodila na obeh straneh dobre sadove.

Pariz, 17. aprila. AA. Politični krogi smatrajo, da so bili rimski razgovori velikega pomena. Vprašujejo se tudi, ali niso ti razgovori posledica odklonitve pakta štirih. Londonski krogi smatrajo, da je bil položaj v Avstriji glavna točka rimskih razgovorov, ker je razpust republikanskega »Schutzbunda« močno vzmirla rimsko vlado. „Manchester Guardian“ smatra, da je skušal Dollfuss z »Anschlussom« pridobiti finančno pomoč Italije.

Madžarski legitimisti proti zvezi z Nemčijo

Madžarski načrt o združitvi z Avstrijo v carinsko unijo

Budimpešta, 17. aprila. d. V javnosti je zbudila precej pozornost vest o narodno-socialističnem listu „Völkischer Beobachter“, da se med madžarskimi in avstrijskimi legitimisti vrše živahni razgovori o akciji za priključitev k Nemčiji. Dejstvo je, da se na Madžarskem s tem vprašanjem pozmgi narodnih socialistov v Nemčiji mnogo bolj bavijo kakor doslej, pri čemer prihaja soglasno do izreza mnenja, da bi z Avstrijo povešana Nemčija mogla prineti samo nevarnost za madžarsko narodno državo. To mnenje razširjajo zlasti madžarski legitimisti, katerih cilj je pridobitev Avstrije za skupen nastop z Madžarsko. V svojem sodbo, da bodo r moka pogajanja rodila v tem pogledu dogovore, po katerih bi bil fait accompli zaključen. Eden izmed vodilnih legitimistov, poslanec grof Anton Sigray, je izjavil v listu „Esti Kurir“, da bi priključitev pomenila toliko kakor proglastitev Madžarske za nemško kolonijo. Na zunaj bi se seveda izogibali takemu videzu, v bistvu pa bi bila Madžarska politično in gospodarsko izročena Nemčiji na milost. Edina zadovoljiva rešitev bi bila združitve Madžarske z Avstrijo, ki v sedanji obliki ne more obstojati. Avstriji preostaja, če ne bi biti izročena na milost in nemško Nemčiji, samo ena pot, in sicer ohraniti unijo

z Madžarsko. Ali bi bila mogoča obenem tudi politična združitve, za sedaj se ni moglo reči, vsekakor pa bi bila obnova zakonitega kraljevstva na Madžarskem močna prvačna sila za nepengermanske elemente v Avstriji. Tudi italijanska miselnost se giblje v tej smeri: in madžarska zunanja politika se mora povsem usmeriti v tem smislu.

Bivši ministrski predsednik grof Bethlen je izjavil v razgovoru z zastopnikom lista „Az Est“, da se v Nemčiji razvija nacionalna reakcija, ki bo brez dvoma dovedla do ekstremnih izrodov in prenehanju ukrepov, ki pa bo bržkone na Madžarskem spahnela. Grof Bethlen je nadalje izrazil prepričanje, da prevrat v Nemčiji ne bo pomenil povečanje vojne nevarnosti, ker se bo Nemčija izogibala vsak pustolovski politiki. O Avstriji je izrazil mnenje, da se nahaja razvoj njenih dogodkov v stanju vrenja, kakor so bili nekaj časa tudi v Nemčiji. Bržkone bo prevladala tudi v Avstriji nacionalna smer, ki bo odstranila socialno-demokratsko premoč. Mogoče bo prišlo prej ali slej do desnatarske koncentracije. Grof Bethlen je končno poudarjal važnost Italije v znanje-političnem pogledu, kar je prislovari predvsem dejstvu, da se je Mussolini zavzel za idejo revizije.

Aretacija zemljoradniških poslancev v Bolgariji

Sofija, 17. aprila. d. V vasi Gjulanci, v trnovskem okraju, je poslanec zemljoradniške skupine Aleksandra Stambulijskega dr. Georgije M. Dimitrov sklenil politični sbod, za katerega pa sta mu dva policijska organa, pristav Kazarev in agent Mažirski, po odredbi trnovskega okrajnega načelnika sporočila, da je prepovedan. Med zbranimi seljaki je nastalo zaradi tega veliko razburjenje in policijski agent Mažirski je v obrambi z revolverjem ubil nekega kmeta. Poslanec dr. Dimitrov se je med spopadom odstranil. Snodi so ga aretirali skupno z zemljoradniškim poslancem Stičevim v Gornji Orehovici. Istočasno je policija aretirala v Pavlikovu tudi direktorja lista „Pladen“ inž. Georgija Vilkova. Notranji minister Girginov je danes izjavil novinarjem, da je policijski agent, ki je streljal v Gjulanci, s polno pravico rabil orožje,

ker je bil v obrambi. Ako se bo ugotovilo, da je poslanec dr. Dimitrov hujškal ljudi k napadu na policijske organe, bo zahteval od Sobraja dovoljenje, da se uvede proti njemu sodna preiskava.

Varnost na ameriških železnicah

New York, 17. aprila. AA. Zvezna uprava ameriških železnic objavlja, da je bilo l. 1932, prepejanih po ameriških železnicah 480 milijonov potnikov. Vse to leto je bil ubit samo en potnik, ranjenih pa 410. To pomeni rekord varnosti železniškega prometa.

Iskanje »Acrona«

Washington, 17. aprila. AA. Admiral Pratt, ki vodi preiskavo zaradi nesreče zrakoplova »Acrona« in ki skuša najti njegove ostanke je izjavil, da so našli dele zunanje opreme ponesrečenega zrakoplova v oddaljenosti 10 milj od kraja nesreče. Če do srede ne najdejo še drugih delov ponesrečenega zrakoplova, bo letalski oddelek prenehal nadaljnje iskanje.

Ali je vaš otrok zadosti močan, da pohaja šolo

Nekateri otroci hodijo sveži in brezbržno v šolo, drugi se loti bojazni pred vsem, kar znači učenje in šola. Taka deca čisto ni baš nesposobna, temveč samo telesno slaba. Njihovi živci prerano odpovedo, oni se prenežno utrujajo... Mnogo mater se je že prepiralo, da daje pravilna dopolnitev predjužnika takemu otroku nenavada odporno moč, pa ga zato hranijo z nekoliko žilicami okusne

Ovomaltine v mleku ali kavi. Koncentrirana hrana Ovomaltine je poznana že več desetletij po vsem svetu in priporočana od vseh zdravnikov. Prireja se iz slada, mleka, jajc in nekaj kakaoa. Kakao je dodan samo zaradi boljše arome, a ne zaradi hranilne vrednosti. Ovomaltine se lahko prebavljajo ter hitro prehajajo v uporabljivo moč, a ne obremenjuje prebavnih organov.

Maribor ob praznikih

Lepo pomladno vreme — številne žrtve velikonočnega streljanja, med njimi dve smrtni — Drzen vlom žrtve pobojev

Maribor, 17. aprila.

Spodobno kakor vedno so tudi letos praznovali Mariborčani velikonočne praznike. V soboto popoldne je nastalo v mestu pravi praznični razpoloženje, ki ga je še dvignilo pomladno vreme. Vsa lepota popoldneva se je stopnjevala še zvečer, ko so na vseh okoliških vrhovih

zažareli velikonočni kresovi.

Nedeljo in ponedeljek so Mariborčani izkoristili za izlete v bližnjo okolico. Na račun so pa prišli tudi mariborski sportniki in ljubitelji nogometa, ki so se oba popoldneva v velikem številu zbrali v ljudskem vrtu, da tam prisostvujejo mednarodnim tekmam. Razporedano je bilo tudi gledališče, kjer so v nedeljo dajali »Grafico Marico«, pri kateri so gostovali Lubejeva iz Zagreba in člana ljubljanskega gledališča Kukčeva in Peček.

Narodna odbrana je priredila za velikonočne praznike

cvetlični dan,

ki je prinesel zaslužen uspeh. Pestra kakor že dolgo časa ne je bila tudi policijska kronika. Policija je aretirala 11 oseb, med njimi 20-letnega Stanka P. in 12-letnega Josipa O., ki

sta hotela ukrasti

gostilničarju Božičku v soboto zjutraj na Malski cesti kolo in z njim pobegniti v Avstrijo. Med številnimi prijavi imajo zabeležen izredno

drzen vlom,

ki je bil izvršen sredi mesta. Neznani svedrovc so obiskali v noči od sobote na nedeljo pisarno carskega posrednika Josipa Jakliča na Malski cesti. S silo so odprli vrata, ki držijo v pisarno, navrtali veliko železno blagajno in pobrali iz nje nad Din 70.000 in dva dragocena briljanta, vredna nad 30.000 Din. Vlom je naslednje jutro

prva opazila hišnica, ki je takoj obvestila policijo. Tja je že zgodaj zjutraj odšla kriminalna policija pod vodstvom nadzornika g. Čajnika in daktiloskopa g. Grobina, ki pa ni ničesar našel, ker so vlomilci očitno operirali z rokavicami. Policija je uvedla obširno zasledovanje ter mobilizirala vse policijske aparate. Do sedaj je aretirala več sumljivih oseb, vendar ni mogla ugotoviti še ničesar pozitivnega. Kako predrzni in kako dobro poučeni so bili vlomilci, priča dejstvo, da stoji Jakličeva pisarna na najpomembnejši točki Malske ceste, kjer patrolira v neposredni bližini dan in noč poletski stražnik, ki pa kljub strogi čujčnosti ni kritične neč opazil ničesar sumljivega. Policija je prepričana, da gre za dobro organizirano vlomilsko tolopo, ki je pred tedni vlomila tudi pri tržnici Slajmer in Dolence, kjer je bila blagajna navršana na popolnoma enak način.

Na velikonočno soboto popoldne je nekdo pri belem dnevu razbil šipo na topli gredi vrtneja Mejavskega in Valvazorjevi ulici in vnesel za približno 500 Din zelenjave. Zasebnici Ljudmili Cepetovi s Tržaške ceste je

spreten žepar

na glavnem kolodvoru izmaknil denarnico s 600 Din.

Krvava in

žalostna je bilanca velikonočnega streljanja.

Že več let niso možnarji tako pokali kakor letošnjo veliko noč. V nedeljo zjutraj je gmelno v mariborski okolici kakor na bojišču. Čeprav oblastva z vso strogostjo izkazujejo za nevarnost streljanja, vendar ne morejo zatreti te navade, ki je za letošnjo veliko noč zahtevala 10 človeških žrtvi,

med njimi dve smrtni.

Ves dan je na velikonočno nedeljo vozil v okolico reševalni avto, ki je prevažal iz vseh krajev ranjence v bolnišnico. Mariborski reševalci so morali 14-krat na pomoč. Že rano zjutraj so bili obveščeni o strašni nesreči v Franu, kjer sta postala žrtve streljanja 30-letni hlapec Alojzij Majhen, uslužben pri posestniku Bežaku in 36-letni Josip Abelstein, uslužben pri posestniku Pučniku. Hlapec sta že zgodaj zjutraj odšla na bližnji hrib in pridno nabirala možnar. Ker v možnarju ni hotel smodnik tako eksplodirati, sta se približala. V njuno nesrečo je nastala silna eksplozija v trenutku, ko je Majhen vzdignil možnar iz jame. Nesrečniku je odtrgalo desno roko, razmesarilo obraz in prsni koš, iz katerega so izstopila srce in pljuča. Abelsteinu je odtrgalo desno nogo pod kolonom in razmesarilo lice. Ranjenca sta obšla v mlaki krvi nezavestna. Priča strašni nesreči je bil neki sosed, ki je pozval druge na pomoč. Zbralo se je precej ljudstva, prispele sta tudi domači zdravnik in župnik, ki je oba ranjena s blagoslovil, misleč, da sta mrtva. Med tem so se približali reševalci, ki so nesrečnika nemudoma prepeljali v bolnišnico.

Majhen je že med prevozom umrl. Abelstein se je za nekoliko zavedel. V bolnišnici so mu morali amputirati desno nogo nad kolonom, vendar je malo upanja, da bo ostal živ. Majhna so položili na mrtvašni odelj v mrtvašnici bolnišnice.

Drugo smrtno žrtev je zahtevalo veliko noč streljanje pri Zg. Sv. Kungoti. 22-letni posestnikov sin Drago Bajtek je streljal z možnarjem že pred rano mašo. Ravna pa je tako neprevidno, da mu je možnar z vso silo udaril v trebuh. Bajtek se je tako zgrižnil na tla, na kar so ga stariji prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer pa je kmalu

podlegel poškodbam.

Pri obdukciji je zdravnik ugotovil, da je bil sunek tako silen, da je nesrečnika raztrgalo vse drobce in bi bila tudi vsaka

ni akademskih organizacij. Z njim je dosegel poset svoj popolni namen. Vzpostavil je nove vezi med jugoslovensko mladino od Vardarja, iz Sumadije, Črne gore in od drugod z nami na skrajnem zapadu Jugoslavije.

Prav ta obisk nam je dokaz, kako dragoceno je vzajemno obveščanje. V bodoče moramo posvečati takemu vzpostavljanju vezi večjo pozornost. Upamo, da bodo tudi ljubljanski akademiki, ki so dobre volje, kmalu sledili vzgledu svojih beograjskih tovarišev.

Požigi brez konca in kraja

Murska, Sobota, 17. aprila.

Požigov okrog Sv. Benedikta ni konec. V kraju je gotovo pokvarjenec, ki ima nenaravno nagnjenje do požiganja. Bili so požari vsako leto, a tako številni nikdar. Nedavno je okrog 22. ure začelo goreti pri narodni šoli v Kančevcih. Zločina roka je zažgala gospodarsko poslopje. Domačine so zbudili sosedje tedaj ko je že gorelo vse ostrešje in so začele goreti stene. Posrečilo se je rešiti iz hiševov svinje, medtem ko je vse drugo postalo žrtev plamenov. Le požrtvovalnosti gasilcev se je zahvaliti, da se ogem ni razširil še na ostala poslopja. Največ škodo trpi verska občina, katere last so bili zgoreli objekti in tamošnji šolski upravitelj. Zavarovalnina je minimalna. Delno je prizadet tudi tamošnji šolski odbor. Zaradi tako številnih požarov je ljudstvo stalno v silnem strahu za svoje imetje.

Dekla je umorila

gospodarja
Bala se je za denar, ki ji ga je dal zapisati, da ga sprejme po njegovi smrti

Ptuj, 17. aprila.

Nedaleč od Ptuja v prijazni gostilni pri »Suhli veji« v Turnicah se je na veliko noč zvečer odigrala krvava tragedija, katere ozadje sega že več let nazaj. Pred 12 leti se je zdaj 48-letni gostilničar Ignac Emeršič priženil k bogati, zdaj 60-letni Genovčevi. Njun zakon je bil v začetku kljub razliki v starosti prav srečen. Harmonija med obema zakoncem je vladala vse do tedaj, dokler ni prišla k hiši 28-letna deklica Marija Vreževa, doma iz Žetala. Kmalu se je med njo in gospodarjem razvilo intimno razmerje, kar je imelo za posledico hude domače spore. Razmerje med dekle in gospodarjem je trajalo več let in deklica si je znala gospodarja pridobiti, da ji je dal zapisati 20.000 dinarjev. Ta znesek naj bi prejela deklica po njegovi smrti.

V zadnjem času pa se je gospodar spet sprijaznil z ženo, kar seveda ni bilo všeč deklu, ki se je začela bati za zapisani je de-

nar, in to tem bolj, ker si je že izbrała drugo ljubimca.

Na veliko noč zvečer okrog pol 21. ure je nastal med gospodarjem in dekle prepri, med katerim se je deklica krvavo maščevala nad gospodarjem. Ko je gostilničar sedel v kuhinji pri mizi, je deklica pograbila dolg kuhinjski nož in ga zabodla nesrečnemu možu naravnost v srce. Emeršič je mrtve obsejal na stolu za mizo.

V takem položaju so ga našli žena in gostje, ki so bili tedaj v gostilni. Poleg pokojnika so dobili deklin predpasnik in žganje, iz česar je bilo razvidno, da je deklica po krvavi zločini izkušala z drgnjenjem oživet svoj žrtev. Bržkone mu je tudi hotela obvezati rano, a ko je spoznala, da je ves trud zaman, je neznano kam pobegnila s svojim ljubimcem, ki jo je čakal v njeni sobi. O zločinu je bilo obveščeno orožništvo, ki zdaj išče morilko. Pokojnika so prenesli v mrtvašnico s Sv. Vidu, kjer se je danes izvršilo sodno rezelešenje.

Uspela razstava kuncev, perutnine in golobov

Ljubljana, 16. aprila.

V soboto 15. t. m. ob 10. je bila v paviljonu G na velesejnu otvoritev razstave kuncev in perutnine, ki jo je priredilo društvo »Zlivača« pod pokroviteljstvom ministrstva kmetij. Razstavo je otvoril predsednik društva g. Kristof s pozdravnim govorom, v katerem se je zlasti toplo zahvalil ge. Kramerjevi kot pokroviteljici za krasno darilo najboljšemu reju in za vso skrb, ki jo posveča društvu. V svojem nadaljnjem govoru je pozdravil zastopnika banke uprave g. inž. V. enka, zastopnika mestne občine g. Lapa, zastopnika Kmetijske družbe g. Kačola, predsednika velesejma g. Bonača, ravatelja velesejma g. Dularja in narodnega poslanca gosp. Komana.

Zatem je orisal razvoj in pomen društva, ki vrši zlasti v današnjem času nad vse važno nalogo za uspešno rejo malih živali, zlasti kuncev, perutnine in golobov vseh vrst. Poudaril je gospodarski moment tako gredo izvoza kakor domačega konzuma in izrazil vesele nad napredkom društva, ki šteje danes že nad 700 članov. Zelo pregledno je opisal razne vrste kuncev in perutnine in slabe in dobre lastnosti raznih pasem. Proti koncu svojega govora se je zahvalil še posebej gg. ocenjevalcem, zlasti pa g. Leisu, predsedniku dujaškega društva za rejo malih živali, ki je toplot ocenil kunce in golobe pri nas. H koncu se je zahvalil še upraviteljskemu in mestni občini za podporo, a katero je bil društvu omogočen uspešen razvoj.

Za njim je predsednik velesejma g. Bonača

Dve žrtvi velikonočnega streljanja v ptujski okolici

Ptuj, 17. aprila.

Stara navada, da se ob velikonočnih praznikih strelja, je tudi letos zahtevala v ptujski okolici nekaj žrtvi. Tako je streljal s pištolo 26 letni kmetič sin Cafuta Ivan iz Dravcev, ko se je vračal od večernic. Ravna pa je z orožjem tako nerodno, da se je zadel z levico in mu je strel razkral palec, dol kakazla pa odtrgal. Se hujo poškodbo pri streljanju je dobil Kajžba Jernej iz Stopnega, ki je tudi streljal s pištolo. Ta pa si je na levici odstrlel več prstov. Oba poškodovanca sta se zatekla v ptujsko bolnišnico.

Adria prašek je boljši

Dva požara

Slatina Radenci, 17. aprila.

V upravi tukajšnjega zdravilišča je nedavno nastal ne dosejaj nepojasnjen način požar in naredil veliko škodo v skladišču. Škoda je po večini krita z zavarovalnico. Na veliki petek pa je ponovno okoli pol 24. začela goreti vničarja g. Kolarja v Malskem vrhu. Zaradi pomanjkanja vode in gasilnih priprav je zgorelo nato gospodarsko poslopje cerkvene nadarbine Sv. Petra pri Gornji Radgoni Kolarjevem vni-

palmira
milo obdrži
do zadnjega koščka
prvotni vonj

Objave

Nov privatni docent. Imenovan je za privatnega docenta na tehniški fakulteti univerze kralja Aleksandra v Ljubljani g. dr. inž. Ivo Ribarič. Novi docent, ki je tehnični vodja tovarne usnja »Standard« v Kranju, je znan domači strokovnjak za tehnično kemijo, v prvi vrsti za usnjarstvo in kemijo strojil. Bil je dolga leta inženjer v Polakovem podjetju, se je pa poleg praktičnega dela uspešno udeleževal tudi znanstveno. Strokovnjaku, ki je izšel iz šole tudi v tujini znanega instituta profesorja Samca, na zasluženem imenovanju čestitam.

Poroča. Včeraj se je poročila v frančiškanski cerkvi v Ljubljani gđ. Rasta, hčerka znanega veletrgovca iz Mokronoga g. Srečka Šircija z g. Ivanom Mejačem, uradnikom ljubljanske tvrdke I. C. Mayer. Prišli sta bila gg. tajnik Zbornice za TOI dr. Ivan Pleš in inž. Franc Seumig iz Straž. Toplice. Bilo srečno!

Velefilm »Trader Horne«, ki ga predvaja ZKD v Elitnem kinu Matici, je bil na praznike deležen velikega zanimanja in so bile vse predstave popolnoma razprodane. Velefilm »Trader Horne« je eden najmonumentalnejših filmov s črtnega kontinenta in nam v živahnih slikah in krasnih posnetkih prikazuje življenje in običaje črncev. V filmu je vpletena zgodba bele deklice, ki je bila vzgojena med zamorci. Poleg tega nam film kaže borbe z levi, nevarnimi kačami, krokodili, leopardi in sloni. Zaradi velike dolžine je od danes naprej pričetak predvajanja ob 2. (ob tri četrt na 14.). Predvajal se bo film do četrtega.

Dobrovolje! Po zakonu o dobrovoljcih je potekel rok za vlaganje prošnje za nova dobrovoljska uverjenja leta 1929. Mnogo jih je po nerodnosti zamudilo ta rok. Vsi ti niso mogli zaradi tega dobiti novih uverenj in zaprositi za zemljo, ki jim po zakonu pripada. Po členu 42. finančnega zakona 1933-34 je bil podaljšani rok za vlaganje prošnje za dobrovoljska uverjenja do 30. septembra letos. Kdor ta rok zamudi, izgubi za vedno pravico do uverjenja — zemlje. Javite takoj podpisani sreski organizaciji ali za mariborsko okrožje mariborski sreski organizaciji Vrbanova 69, svoje točne naslove, da se dostavijo predpisane tiskovine. Pravico do dobrovoljskega svojstva imajo po pravilniku, čl. 1., vsi tisti, ki so stopili v srbsko ali črnogorsko vojsko za časa vojn: 1875-78, 1885-86, 1912-13, in 1914 do 5. novembra 1918. K zadnji skupini spadajo dobrovoljci: Solunci iz Rusije, Srbije in Amerike, Murnanci iz Odrreda podpolkovnika Andjelkovića, ki so prišli v Dubrovnik, Pivkovega bataljona, s Korzike — prota Mitrovića, ki so prišli iz Italije Nocera Umbra »Mikro« s pogojem, če so služili do demobilizacije ali če so bili poprej po zakonu izpuščeni iz komande. Poleg imenovanih imajo pravico do uverjenj tudi oni nacionalni delavci, ki so pomagali doma pred 5. XI. 1. 1918. s požrtvovanjem in aktivnim sodelovanjem k narodnemu osvoboditju. Enako pravico do uverjenja imajo žene ali otroci pokojnih dobrovoljcev, očetje in matere pa le, če so siromašni ali če so jim bili pokojni edini hranitelji, kar bodo morali dokazati ti z uverjenj pristojnih oblastev. Vsi člani imajo po odloku prometnega ministra št. 4844 od 10. marca letos pravico do četrtninske vožnje v Beograd. Imeti morajo predpisane članske legitimacije s slikami in plačano članarino za tekoče leto. Skupščina bo 30. t. m. v Beogradu. Sreska organizacija vojnih dobrovoljcev Ljubljana.

Med neštetimi ponesrečenci

Jutrovega nezgodnega zavarovanja ni bilo niti enega, kjer bi od Zavarovalnice »Triglav« izplačana zavarovana vsota po Din 10.000.— ne pomenila za preostale veliko, če ne vsega. Naročite »Jutro«, zagotovite svojem podnoro.

Opozorjamo na cerkveni koncert »Ljubljanskega zvonca«, ki bo v ponedeljek 24. t. m. v frančiškanski cerkvi. Začetek ob 20. Izvajala se bo Zajčeva velika kantata »Obe naš« v obliki oratorija za soli (spelela Ramakova, Nuša Špan-Kreftova, Franc Mohorič in Frac Ljubša), zbor (»Ljubljanski Zvonci«), orgle (Herbert Svetel) in operni orkester. Poleg tega se bo izvajala še Zajčeva kantata »Uskrnuče Isusovo« za sopran solo, mešani zbor, orkester in orgle. Obe skladbi bo dirigiral »Zvonov« zborovodja g. Zorko Prelavec. Vstopnice so v prodaji v Matici knjigarni na Kongresnem trgu.

Spored violinskega koncerta, ki ga priredi pod okriljem Glasbene Maticje ljubljanske slavnj virtuos Vaša Prihoda: Beethoven: Sonata 7 g-duru, op. 30, št. 3; Schubert: e-molu, op. 64; Dvořak-Kreisler: Slovanski ples v e-molu; Dvořak-Prihoda: Valček v a-duru; Paganini-Prihoda: Variacije. Pri klavirju bo spremljal umetnik pianist Oto Graef. Koncert bo v veliki dvorani Uniona v petek 21. t. m. ob 20. Prodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Maticje.

Klub koroških Slovencev v Ljubljani priredi v soboto 22. t. m. v veliki dvorani Uniona koroški večer z zelo zanimivim programom. Prireditelj bo pri pogrnjenih mizah. Vstopnine ne bo. Na to prireditelj opozarjamo že danes vse prijatelje naše Koroške!

Zadruga »Dom učiteljev vabi članice na sestanek, ki bo v četrtek 20. t. m. ob 10. v prostorih sekcije JUJ v Ljubljani. Oblike in klobuke kemično čist, barva, plisiraj in lila tovarna Jos. Reich. Društvo »Tabore«. Drevi skupna pevka vaja. V četrtek ob 20. bo predaval na realni (Vegova ulica) urednik g. dr. Kuhar o severnih Slovanih. Vabljeni!

Čarju so zgoreli tudi vsa živina, krma, orodje in drugi predmeti. Škoda pri obeh znaša nad 150.000 Din, ki pa niti od daleč ni krita z zavarovalnico.

Beli zobje: Chlorodont

Repertarji

DRAMA

Začetek ob 20.

Torek, 18.: Zaprtlo.
Sreda, 19.: Krog s kreda. Red A.
Četrtek, 20.: Hamlet. Red B.
Petek, 21.: Zaprtlo.

OPERA

Torek, 18.: Zaprtlo.
Sreda, 19.: Semson in Dalila. Red Sreda.
Četrtek, 20.: Nizava. Izven. Gostuje Mario Simenc.
Petek, 21.: Zaprtlo.

Gostovanje Marija Simenca v ljubljanski operi. V četrtek 20. t. m. bo gostoval v ljubljanski operi g. Mario Simenc v D'Alberjovi operi »Nižav«. Ker bo to njegovo prvo gostovanje v letošnji sezoni na našem odru, se prav posebno opozarjamo vse številne prijatelje odličnega pevca na njegov četrtek nastop. Voljale bodo običajne operne cene.

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Iz novega matterhornskega filma

Znani monakovski turist Franz Schmidt, ki je s svojim bratom Tonijem premagal severno steno Matterhorna, v dveh zanimivih momentih

Usoda polkovnika Fawcetta

je in ostane slej ko prej zavita v kopreno

V Genevo se je vrnila te dni ekspedicijska tamošnjega zdravnika dr. Gerarda, ki je preiskala neznana ozemlja v brazilskem pragozdu in je prinesla s seboj nekoliko tisoč metr. dragocenih film. posnetkov, ki kažejo življenje ljudi in narave v tamošnjih krajih.

Ena izmed glavnih nalog Gerardove odprave je bila ta, da bi odgnala skrivnost, v katero je ovita usoda angleškega raziskovalca polkovnika Fawcetta, ki je izgubil v brazilskem pragozdu in se znanstveni svet že nekoliko let sem vda ugrbanjem, kaj se je zgodilo z njim. Po neki verziji živi še danes kot ujetnik nekega indijanskega plemena, po drugih verzijah je že davno mrtev. K temu naziranjem se po uspehih svojih raziskovanj nagiba tudi dr. Gerard, in sicer misli, da je polkovnik postal žrtev kanibalškega rodu, ki ga je ubil, spekel in pojedel. Tega naziranja so bili tudi menihi neke franciskanske misijske postaje v pragozdu, do katere je dospel Gerard, in pa neki Brazilci po imenu Barrett, ki živi v stalnem stiku z doslej malo ali nič znanimi indijanskimi rodovi in je bil ekspedicijski v veliko pomoč.

Ta Barrett je prava figura iz starih indijanskih povesti. Nekoč je bil prišel v roke divjemu indijanskemu rodu, ki ga je hotel speči na grmadi. V zadnjem trenutku se je rešil le na ta način, da se je poročil z glavarjevo hčerjo. Kot edini belokožec uživa odtlej velik ugled med divjimi indijanskimi rodovi in je z njimi lahko nemoteno v poslovnih zvezah. Za malovredno šaro mu prinašajo Indijanci od vseh strani sivi gumi, s katerimi si je ustvaril že veliko bogastvo. Velja za pravega nekronanega kralja divjaških rodov, nad katerimi vlada po potrebi tudi z veliko brutalnostjo.

Misijski samostan, o katerem smo govorili zgoraj, leži neke ob sotočju reke Curare in Tabajosa sredi pragozda in Barrett, ki prihaja tja vsake tri mesece, mu je edina vez s svetom. O tem, kaj se dogaja v civiliziranem svetu, misijonarji nimajo skoraj nobenega pojma. Njih življenje je težko in v neprestani nevarnosti. Gerardu

V slučajih zastrupljenja, povzročene po pokvarjenih jedilih, kakor tudi po alkoholu, nikotinu, opiju, kokainu, je uporabna naravna »Franz Josefova« grenčica bistven pripomoček. Zdravniška strokovna dela navajajo, da pri zastrupljenju s svincom staro preizkušena »Franz Josefova« voda ne odpravi samo trdovratne zapeke, temveč da učinkuje tudi kot specifično protisredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

L. Mrzel - Frigid:

Malo prijazno pismo za praznike

Vse stvari, ki se rodijo iz dela človeških rok in iz človeške misli, so deležne iste usode: najprej se v krčih in stiskah porajajo, potem zaživijo in zmajajo, dosežejo svoj najvišji triumf in nazadnje zatonejo v prah in pozabo. Toda še bolj trdozvoje kakor njegovo življenje so stvari, ki jih je človek ustvaril. Človek, ki je doslužil in ga vržejo čez prag, gre po navadi brez besede in brez pritožbe. Stare, preživle, doslužene stvari pa se držijo svojega toplega mesta na soncu kakor klopi, ne dajo se odrgati, ne marajo med staro šaro. Živele in kraljevale bi rade še dolgo potem, ko so že zdaj izgubile vsak smisel in pomen. Vse to, kar hodimo po cestah, vse to, kar delamo in kar živimo — vse je samo staro, podedovano in skoraj vse trošenje človeka na svetu je peza teh starih podedovanih reči. Roditi se na svet, biti mlad, se pravi, poslan biti na fronto borbe novega življenja zoper stari red. Biti mlad in vendar živeti, se skoraj pravi, biti junak. Zakaj stari red nima ves svet v rokah in borbe zoper njega so strogo prepovedane.

Ena izmed tistih dobrih, starih reči, ki jih je že zdavnaj zasul prah in opelela paj-

čovina, ena tistih stvari, ki so po navadi shranjene po tihih, žalostnih podstrešnih stanovanjih in ki dajejo od sebe žalosten, plesnoben vonj po zapuščenosti, utrujenosti in po dolgem času, je družina in dom. Bila je to nekoč sveta ustanova za zbiranje časnega in večnega blagostanja, bila je to shramba, ki se je zaklepala z velikimi ključi in s težkimi zapahi pred pregrešno nevarnostjo sveta, bila je to izbja, ki so v nji častitljivi očete s šibo v rokah in s pretresljivim opominom na neizprosne boga izbijali vse hude misli in vse grešne nagone iz svojih otrok, bil je to kotiček, ki so v njem stari pred poslednjo uro svojega življenja pisali testament in so kakor nekakšni majhni carji — svojim potomcem kosali in razdeljevali zemljo tega sveta. — Zdaj je dom že zdavnaj postal siva koliba, skozi puha vrata prihajo burje, zapahi ne držijo več, očete so sivi in plešasti od pretežkih skrbi, sinovi študirajo za brezposelnost, hiše so postale kakor trgi vele-mest, ki se po njih prestopajo delavci brez dela, hiše so prazne in sive kakor cesarska cesta v zimskem jutru, ki ob nji brnijo telegrafске žice in ki po nji gre človek neznan kam iskat življenja.

Ne vem, kaj v teh naših časih še počno prazniki na svetu, ne vem, kako jih ljudje še doživljajo. Ostali so pač, ker so že iz starih časov v navadi, ljudje bi čutili pač malo

NE MORE OPUSTITI!

Toda, kateri mladenič bi mogel drugače ravnati? Če vidi svoje prijatelje pri nogometu, takoj pristopi tudi on. A kašelj mu ne da miru in ga mnogokrat prisili prekiniti igro. Zakaj mu mati ne da

KRESIVALA?

Saj vendar mora poznati to uspešno sredstvo zoper kašelj.

Dovoljeno od Min. socialne pol. in narodnega zdravja S. št. 16562 od 29. IX. 1932.

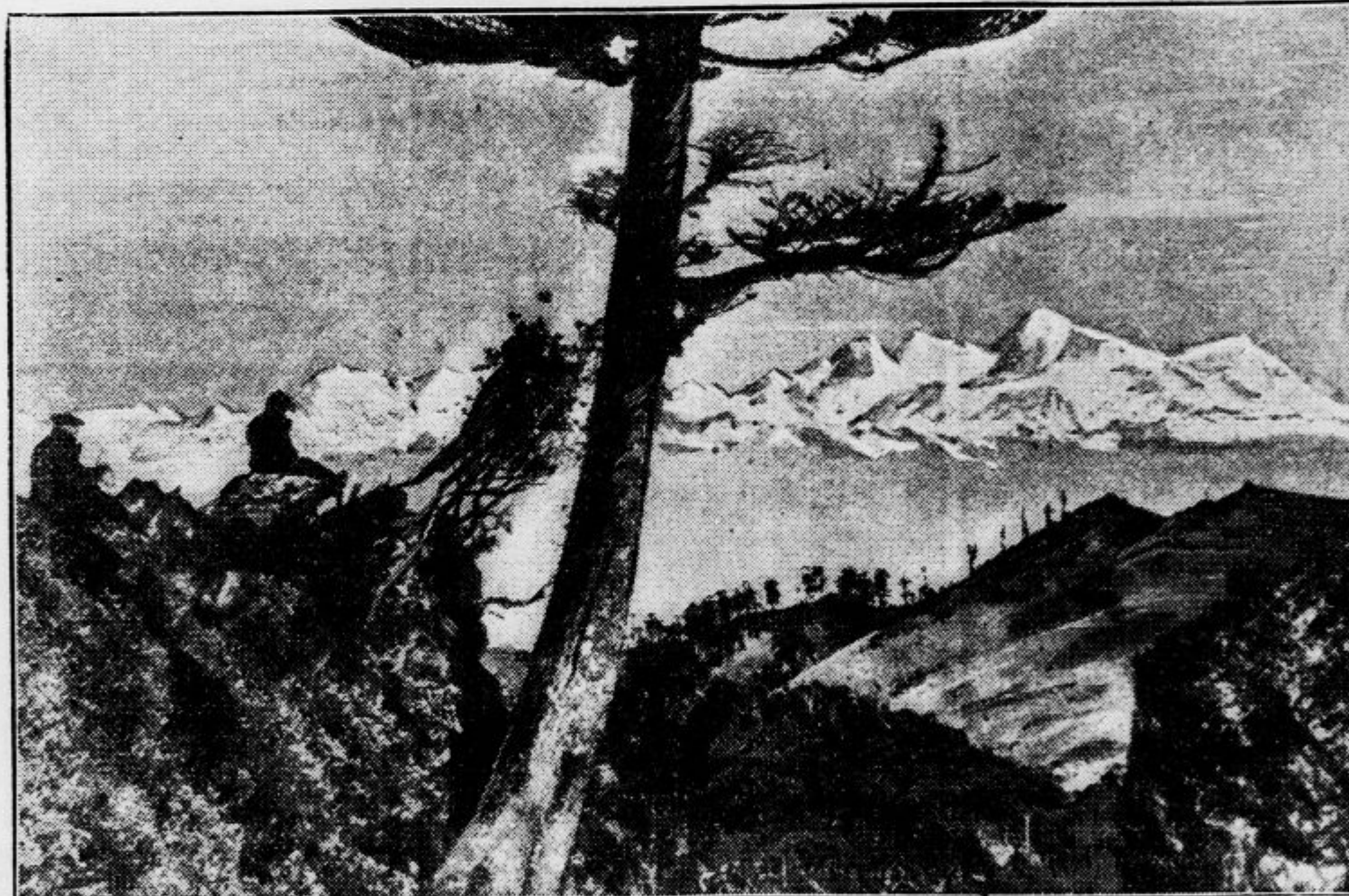
Poslednji rokovernjač

Železnice in avtobusi so popolnoma zatrli za špansko nekoč značilne romantične rokovernjake. Zadnji izmed njih je nedavno svedčano obljubil sodnikom, da bo opustil svoj »poklic« in mirno preživel konec življenja v rojstni vasi. Ta »Zadnji Mohikanec« z imenom El Turon je skozi 35 let strašil kmete in potnike v Pirenejih. Gorovje Sierra Luanada, El Escudo, Piedras in Luegos je bilo njegovo priljubljeno torišče. El Turon je bil zvest izročilu pravičnih rokovernjačev in ni nikoli napadel revežev. Ponovno je rešil iz zadrege obubožane kmete, katerim je razdelil uropani denar. El Turon je bil tako spreten, da nikoli ni bil zaprt. Policija ga ni mogla ujeti, ker je imel preveč prijateljev. Po revoluciji je zapustil razbojniško skrivališče in se ni branil, ko so ga v neki krčmi zalotili orožniki. Sodnik je upošteval razbojnikovo starost nad 70 let in obljubo, da se bo pobiljšal. Obsodil ga je samo na štiri mesece ječe.

Zračna proga Moskva—Varšava

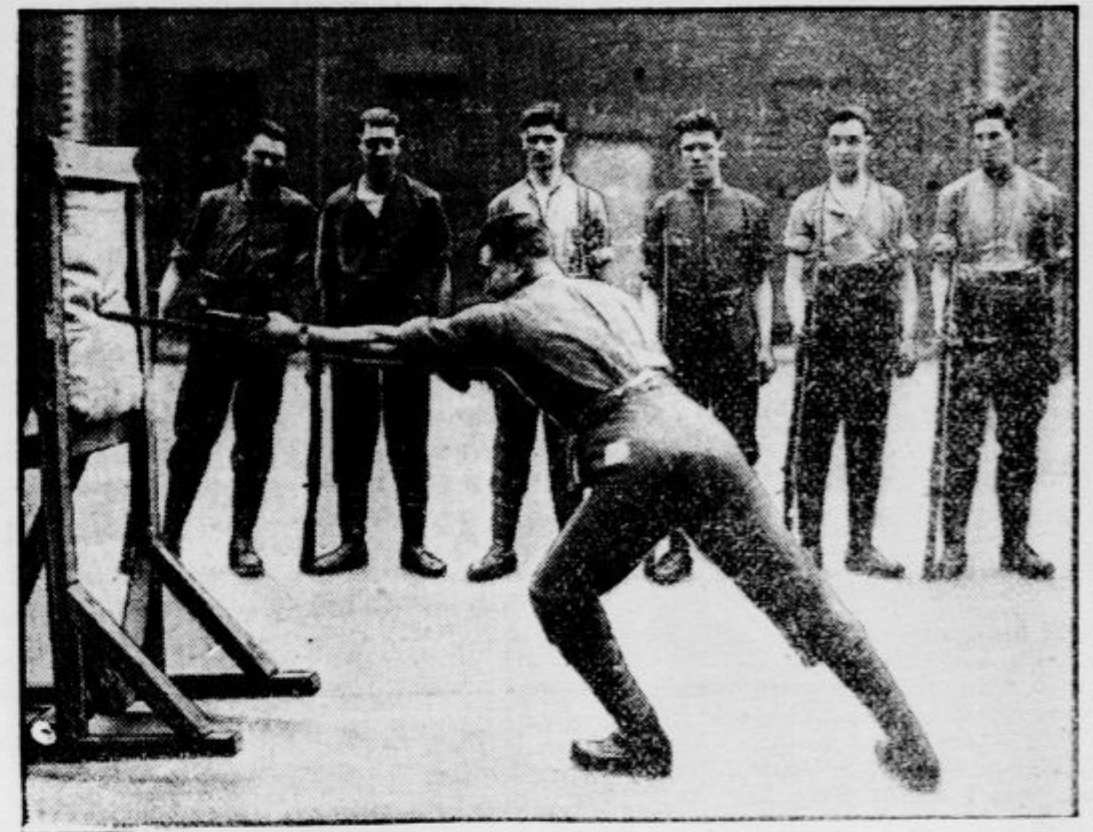
Iz Varšave poročajo, da se bo letos polet otvorila direktna zračna zveza med Moskvjo in Varšavo. Letala bodo letela čez Minsk v Vidno in od tam v poljsko prestopnico.

Gorski masiv Mount Everesta

Pogled z Darjeelinga na veličastno panoramo Himalaje, ki so jo v ponedeljek preleteli angleški letalci

Angleški gardni grenadirji pri vajah z bajonetom

Instruktor kaže vojakom, kako se naskakuje sovražnik

Pomenek o jajcih

Jajca so zelo redilna in se dajo prilagoditi vsem jedem, zato jih je samo pripraviti. Potrebno pa je, da jih zaužijemo pravilno pripravljena. Posebno glede sirovih jajc delajo ljudje čisto napake. Običajno jih zaužijajo tako, da napravijo na obeh koncih jajca luknjico in ga potem izsrtajo. Pri tem se lahko zgodi, da pogoltnejo povzvarjeno ali gnilo jajce, kar jih spremeni za vselej v sovražnike tega živila.

Sirova jajca pa je sploh težko prebavljivo, ker se v tej obliki zauživanja v želodcu spremeni v trdo kepo, ki ji prebavni

soki ne morejo povsem do žvega. Najbolje je ubiti sirova jajca v čašico, dodati mu malo sladkorja ali soli, ga dobro premešati in potem počasi požiti.

Priporočljivo je pomešati jajce tudi juha, in sicer v celoti, beljak in rumenjak. Le celotno jajce odpreča telo dobro.

Med mehko in trdo kuhanimi jajci in glede prebavljivosti ni nobenega bistvenega razločka, potrebno je le, da trdo kuhano jajce použijemo v manjših kosih in ga dobro prežvečemo. V tej obliki ga prenese dobro celo slaboten želodec.

Milijoni v grobnici

»Paris-Midi« poroča o čudni pravljici, ki kroži med številnimi brezposelnimi. Priporočajo, da je zapustila skoro pred 100 leti v Parizu pokopana ruska kraljica Demidova San Donato en milijon frankov čuvaju, ki bo prebil leto dni v njeni grobnici. Med vojno so baje oblasti prepovedale to strežanje, a zdaj so na zahtevo notarja, ki upravlja legat, zopet razpisale službo.

Marsikateri nesrečnož pravi tovarišem v revni predmestni krčmi: »Seveda ni posebno prijetno vztrajati leto dni poleg mrlja, a bom že potrpel. Zato bom vtaknil milijonček. Zbogom. Jutri na vse zgodaj grem na pokopališče.« Poročevalec lista je tudi šel na pokopališče, da bi kaj izvedel.

V pisarni so mu pokazali hrbe prošnji in pism, ki se nanašajo na čudno pravljico. Najbolj je razširjena v kolonijah: pisma prihajajo iz Sudana, Maroka, Tunisa, iz kitajske Indije. Nekoč je celo prišel na pokopališče narednik kolonialne vojske, ki je pravkar odslužil svoj kadetški rok. Prišel je v Pariz z velikansko vrečo. V vreči so bile sveče, posoda z vodo, zaloga konzerv, sploh vse, kar je potrebno za življenje v grobu. »Prisegam, da bom ves čas miren in trezen.« je obljubil narednik, »prosim samo, da mi dovolite enkrat na teden sprejemati tovariše in znance?«

Nihče ne ve, kje in kdaj je nastala pravljica. Veekakor je zelo starega izvora. Pred desetletji se je nanašala na druge francoske osebnosti. Za sedanje hude gospodarske čase je počez značilno, da je zopet oživel. Slej ko prej pripovedujejo, da leži mrlj v stekleni krsti, in da ga bo moral protostojni čuvaj neprenehoma gledati leto dni, da bi zaslužil željeni milijon.

Komisar za olimpijado

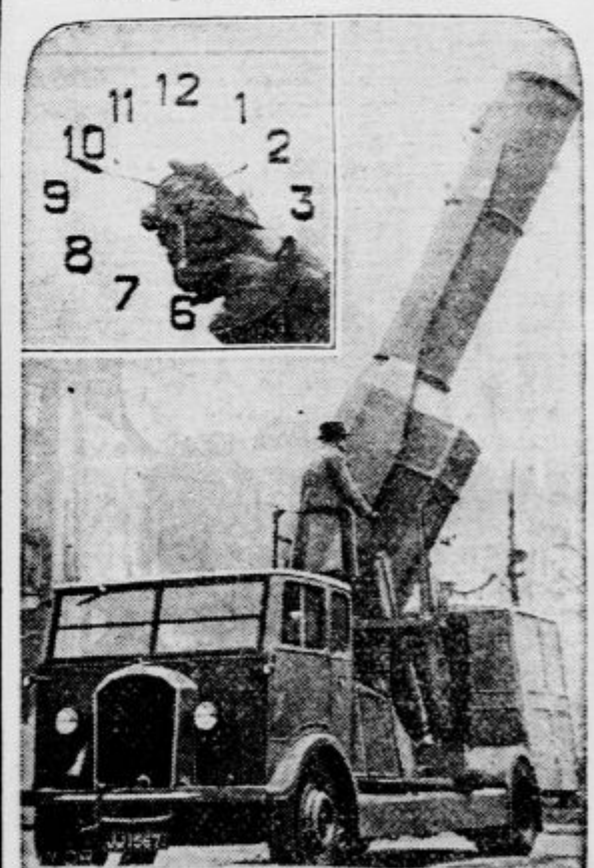
Gustav Schäfer

ki ga je nemška vlada imenovala za olimpijskega komisarja v Berlinu, kjer se bo vršila 11. olimpijada leta 1936.

Rokavice z nohti

V Parizu se je pojavila nova modna moda: rokavice z nohti. Ti nohti so iz celuloide, a lahko jih dobiš tudi iz pisane usnja ali blaga. Kot posebno apartnost priporočajo n. pr. na črnih rokavicah rdeče nohte.

Projekcije na nebu

Naprava angleškega tehnika Grindela Malchena, ki omogoča vsakovrstne projekcije na nebu. Zgoraj v kotu številčnica za čas

VSAK NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Iz novega matterhornskega filma

Znani monakovski turist Franz Schmidt, ki je s svojim bratom Tonijem premagal severno steno Matterhorna, v dveh zanimivih momentih

Usoda polkovnika Fawcetta

je in ostane slej ko prej zavita v kopreno

V Genevo se je vrnila te dni ekspedicijska tamošnjega zdravnika dr. Gerarda, ki je preiskala neznana ozemlja v brazilskem pragozdu in je prinesla s seboj nekoliko tisoč metr. dragocenih film. posnetkov, ki kažejo življenje ljudi in narave v tamošnjih krajih.

Ena izmed glavnih nalog Gerardove odprave je bila ta, da bi odgrnila skrivnost, v katero je ovita usoda angleškega raziskovalca polkovnika Fawcetta, ki je izginil v brazilskem pragozdu in se znanstveni svet še nekoliko let sem vda uganjkanjem, kaj se je zgodilo z njim. Po neki verziji živi še danes kot ujetnik nekega indijanskega plemena, po drugih verzijah je že davno mrtev. K temu nazirajo se po uspehih svojih raziskovanj nagiba tudi dr. Gerard, in sicer misli, da je polkovnik postal žrtev kanibalskega rodu, ki ga je ubil, spekel in pojedel. Tega naziranja so bili tudi menihi neke franciške misijske poslade v pragozdu, do katere je dospel Gerard, in pa neki Brazilci po imenu Barrett, ki živi v stalnem stiku z doslej malo ali nič znanimi indijanskimi rodovi in je bil ekspedicijski v veliko pomoč.

Ta Barrett je prava figura iz starih indijanskih povesti. Nekoč je bil prišel v roke divjemu indijanskemu rodu, ki ga je hotel speči na grmadi. V zadnjem trenutku se je rešil le na ta način, da se je poročil z glavarjevo hčerjo. Kot edini belokožec uživa odličje velik ugled med divjimi indijanskimi rodovi in je z njimi lahko nemočno v poslovnih zvezah. Za malovredno šaro mu prinašajo Indijanci od vseh strani sirovi gumi, s katerim si je ustvaril že veliko bogastvo. Velja za pravega nekronanega kralja divjaških rodov, nad katerimi vlada po potrebi tudi z veliko brutalnostjo.

Misijski samostan, o katerem smo govorili zgoraj, leži neke ob sotočju reke Curare in Tabajosa sredi pragozda in Barrett, ki prihaja tja vsake tri mesece, mu je edina vez s svetom. O tem, kaj se dogaja v civiliziranem svetu, misijonarji nimajo skoraj nobenega pojma. Njih življenje je težko in v neprestani nevarnosti. Gerardu

V slučajih zastrupljenja, povzročenege po pokvarjenih jedilih, kakor tudi po alkoholu, nikotinu, opiju, kokainu, je uporabna naravna »Franz Josefov« grenčica bistven pripomoček. Zdravniška strokovna dela navajajo, da pri zastrupljenju s svinčcem staro preizkušena »Franz Josefov« voda ne odpravi samo trdovratne zapeke, temveč da učinkuje tudi kot specifično protisredstvo. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

L. Mrzel - Frigid:

Malo prijazno pismo za praznike

Vse stvari, ki se rodijo iz dela človeških rok in iz človeške misli, so deležne iste usode: najprej se v krčih in stiskah porajajo, potem zaživijo in zmagajo, dosežejo svoj najvišji triumf in nazadnje zatonejo v prah in pozabo. Toda še bolj trdožive kakor njegovo življenje so stvari, ki jih je človek ustvaril. Človek, ki je doslužil in ga vržejo čez prag, gre po navadi brez besede in brez pritožbe. Stare, preživele, doslužene stvari pa se držijo svojega toplega mesta na soncu kakor klop, ne dajo se odtrgati, ne marajo med staro šaro. Živele in kraljevale bi rade še dolgo potem, ko so že zavržene in izgubile vsak smisel in pomen. Vse to, kar hodimo po cestah, vse to, kar delamo in kar živimo — vse je samo staro, podedovano in skoraj vse trošenje človeka na svetu je peza teh starih podedovanih reči. Roditi se na svet, biti mlad, se pravi, poslan biti na fronto borbe novega življenja zoper stari red. Biti mlad in vendarle živeti, se skoraj pravi, biti junak. Zakaj stari red nima ves svet v rokah in borbe zoper njega so strogo prepovedane.

Ena izmed tistih dobrih, starih reči, ki jih je že zdavnaj zasul prah in optetja paj-

čevina, ena tistih stvari, ki so po navadi shranjene po tihih, žalostnih podstrešnih stanovanjih in ki dajejo od sebe žalosten, plesnoben vonj po zapuščenosti, utrujenosti in po dolgem času, je družina in zbiranje časnega in večnega ustanova za zbiranje časnega in večnega ustanova, bila je to shramba, ki se je zaklepala z velikimi ključmi in s težkimi zapahi pred pregrešno nevarnostjo sveta, bila je to izba, ki so v nji častitljivi očete s šibo v rokah in s pretrestljivim opominom na neizprosno boga izbijali vse hude misli in vse grešne nagone iz svojih otrok, bil je to kotiček, ki so v njem starci pred poslednjo uro svojega življenja pisali testamente in so kakor nekakšni majhni carji — svojim potomcem kosali in razdeljevali zemljo tega sveta. — Zdaj je dom že zdavnaj postal siva koliba, skozi puha vrata pihajo burle, zapahi ne držijo več, očete so sivi in plešasti od pretežkih skrbi, sinovi študirajo za brezposelne. Hiše so postale kakor trgi vele-mest, ki se po njih prestopajo delavci brez dela, hiše so prazne in sive kakor cesarska cesta v zimskem jutru, ki ob nji brnijo telegrafske žice in ki po nji gre človek neznano kam iskat življenje.

Ne vem, kaj v teh naših časih še počno prazniki na svetu, ne vem, kako jih ljudje še doživljajo. Ostali so pač, ker so že starih časov v navadi, ljudje bi čutili pač malo

NE MORE OPUSTITI!

Toda, kateri mladenič bi mogel drugače ravnati? Če vidi svoje prijatelje pri nogometu, takoj pristopi tudi on. A kašelj mu ne da miru in ga mnogokrat prisili prekiniti igro. Zakaj mu mati ne da

KRESIVALA?

Saj vendar mora poznati to uspešno sredstvo zoper kašelj.

Dovoljeno od Min. socialne pol. in narodnega zdravja S. št. 16562 od 29. IX. 1932.

Poslednji rokovnjak

Železnice in avtobusi so popolnoma zatrti za špansko nekoč značilne romantične razbojnice. Zadnji izmed njih je nedavno svedo obljubil sodnikom, da bo opustil svoj »poklic« in mirno preživel konec življenja v rojstni vasi. Ta »Zadnji Mohikanec« z imenom El Turon je skozi 35 let strašil kmete in potnike v Pirenejih. Gorovje Sierra Luana, El Escudo, Piedras in Luen-gos je bilo njegovo priljubljeno torišče. El Turon je bil zvest izročilu pravilnih rokovnjakov in ni nikoli napadel revežev. Ponovno je rešil iz zadrege obubožane kmete, katerim je razdelil uropani denar. El Turon je bil tako spreten, da nikoli ni bil zaprt. Policija ga ni mogla ujeti, ker je imel preveč prijateljev. Po revoluciji je zapustil razbojniško življenje in se ni branil, ko so ga v neki krčmi zalotili orožniki. Sodnik je upošteval razbojnikovo starost nad 70 let in obljubo, da se bo poboljšal. Obsodil ga je samo na štiri mesece ječe.

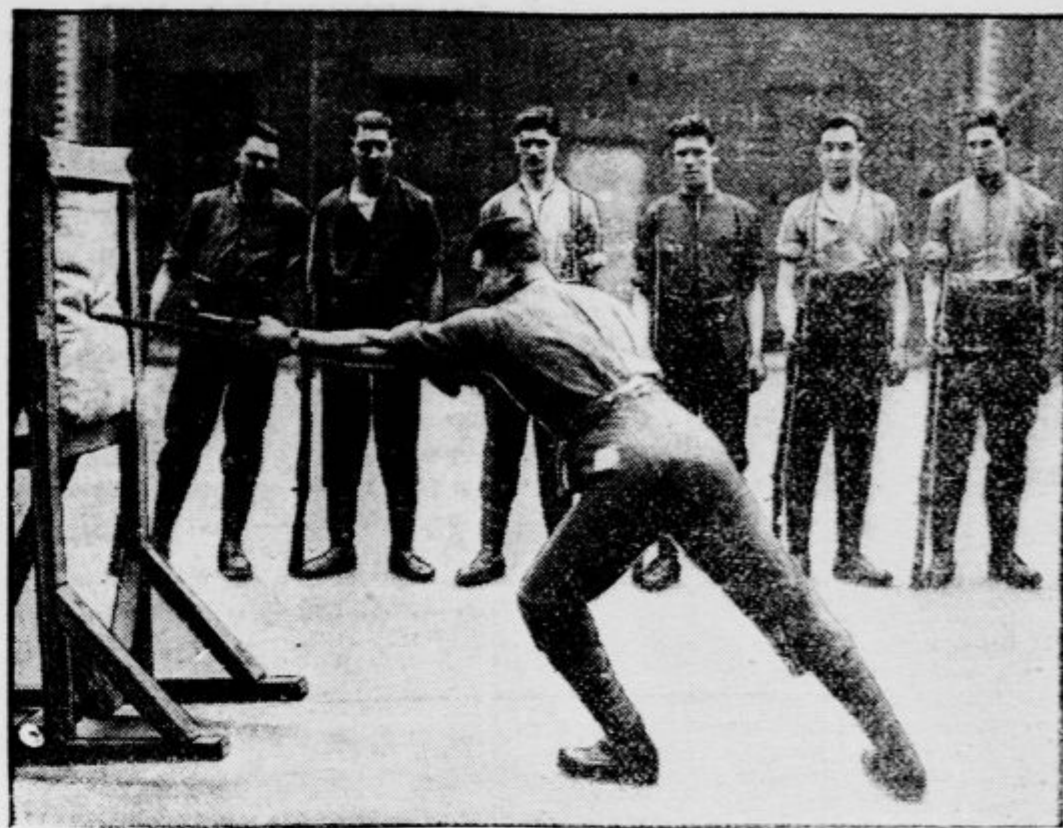
Zračna proga Moskva—Varšava
Iz Varšave poročajo, da se bo letos polet otvorila direktna zračna zveza med Moskvijo in Varšavo. Letala bodo letela čez Minsk v Vilno in od tam v poljsko prestonico.

Gorski masiv Mount Everesta

Pogled z Darjeelinga na veličastno panoramo Himalaje, ki so jo v ponedeljek preleteli angleški letalci

Angleški gardni grenadirji pri vajah z bajonetom

Instruktor kaže vojakom, kako se naskakuje sovražnik

Pomenek o jajcih

Jajca so zelo redčna in se dajo prilagoditi vsem jedem, zato jih je samo pripraviti. Potrebno pa je, da jih zaužijemo pravilno pripravljena. Posebno glede sirovih jajc delajo ljudje čisto napake. Običajno jih zauživajo tako, da napravijo na obeh koncih jajca luknjico in ga potem izsrkajo. Pri tem se lahko zgodi, da pogit-nejo potvarjeno ali gnilo jajce, kar jih spreminja za vselej v sovražnike tega ži-vila.

Sirova jajca pa je sploh težko prebavljivo, ker se v tej obliki zauživajo v želodcu spremeni v trdo kepo, ki ji prebavni

soki ne morejo povsem do živga. Najbolje je ubiti sirova jajca v čašico, dodati mu malo sladkorja ali soli, ga dobro premešati in potem poizkusiti počasi žveč.

Priporočljivo je premešati jajce tudi kuhano, in sicer v celoti, beljak in rumenjaki. Le celotno jajce odpreča telo dobro.

Med mehko in trdo kuhanimi jajci in glede prebavljivosti ni nobenega bistvenega razločka, potrebno je le, da trdo kuhano jajce poizkusimo v manjših kosih in ga dobro prežvečemo. V tej obliki ga prenese dobro celo slaboten želodec.

Milijoni v grobnici

»Paris-Midi« poroča o čudni pravljici, ki kroži med številnimi brezposelnimi. Pri-povedujejo, da je zapustila skoro pred 100 leti v Parizu pokopana ruska knežinja Demidova San Donato en milijon frankov ču-vaju, ki bo prebil leto dni v njeni grobni-ci. Med vojno so baje oblasti prepovedale to stražanje, a zdaj so na zahtevo notar-ja, ki upravlja legat, zopet razpisale službo.

Marsikateri nesrečnež pravi tovarišem v revni predmestni krčmi: »Seveda ni posebno prijetno vztrajati leto dni poleg mrljice, a bom že potrpeč. Zato bom vtaknil milijoneček. Zbogom. Jutri pa vse zgodaj grem na pokopališče.« Poročevalec lista je tudi šel na pokopališče, da bi kaj izvedel.

V pisarni so mu pokazali hrbe prošnje in pisma, ki se nanašajo na čudno pravljico. Najbolj je razširjena v kolonijah: pisma prihajajo iz Sudana, Maroka, Tunisa, iz kitajske Indije. Nekoč je celo prišel na pokopališče narednik kolonialne vojske, ki je pravkar odslužil svoj kadetski rok. Prišel je v Pariz z velikansko vrečo. V vreči so bile sveče, posoda z vodo, zaloga konzerv, sploh vse, kar je potrebno za življenje v grobu. »Prišegam, da bom ves čas miren in trezen.« je obljubil narednik, »prosim samo, da mi dovolite enkrat na teden sprejemati tovaršice in znance.«

Nihče ne ve, kje in kdaj je nastala pravljica. Vsekakor je zelo starega izvora. Pred desetletji se je nanašala na druge francoske osebnosti. Za sedanje hude gospodarske čase je pač značilno, da je zopet oživel. Slej ko prej pripovedujejo, da leži mrljica v stekleni krsti, in da ga bo moral protostoljni čuvaj neprenehoma gledati leto dni, da bi zaslužil željeni milijon.

Komisar za olimpijado

Gustav Schläfer

ki ga je nemška vlada imenovala za olimpijskega komisarja v Berlinu, kjer se bo vršila 11. olimpijada leta 1936.

Rokavice z nohti

V Parizu se je pojavila nova modna moda: rokavice z nohti. Ti nohti so iz celulozida, a lahko jih dobiš tudi iz pisane-ga usnja ali blaga. Kot posebno apartnost priporočajo n. pr. na črnih rokavicah rde-če nohte.

Projekcije na nebu

Naprava angleškega tehnika Grindela Malchena, ki omogoča vsakovrstne projekcije na nebu. Zgoraj v kotu številčnica za čas

VSAK NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Iz novega matterhornskega filma

Znani monakovski turist Franz Schmidt, ki je s svojim bratom Tonijem premagal severno steno Matterhorna, v dveh zanimivih momentih

Usoda polkovnika Fawcetta

je in ostane slej ko prej zavita v kopreno

V Genevi se je vrnila te dni ekspedicijska tamošnjega zdravnika dr. Gerarda, ki je preiskala neznana ozemlja v brazilskem pragozdu in je prinesla s seboj nekoliko tisoč metr. dragocenih film. posnetkov, ki kažejo življenje ljudi in narave v tamošnjih krajih.

Ena izmed glavnih nalog Gerardove odprave je bila ta, da bi odgrnila skrivnost, v katero je ovita usoda angleškega raziskovalca polkovnika Fawcetta, ki je izgubil v brazilskem pragozdu in se znanstveni svet že nekoliko let sem vda ugribanjem, kaj se je zgodilo z njim. Po neki verziji živi še danes kot ujetnik nekega indijanskega plemena, po drugih verzijah je že davno mrtev. K temu naziranjju se po uspehih svojih raziskovanj nagiba tudi dr. Gerard, in sicer misli, da je polkovnik postal žrtev kanibalkega rodu, ki ga je ubil, spekel in pojedel. Tega naziranja so bili tudi menihi neke franciskanske misijske postaje v pragozdu, do katere je dospel Gerard, in pa neki Brazilci po imenu Barrett, ki živi v stalnem stiku z doslej malo ali nič znanimi indijanskimi rodovi in je bil ekspedicijski v veliko pomoč.

Ta Barrett je prava figura iz starih indijanskih povesti. Nekoč je bil prišel v roke divjemu indijanskemu rodu, ki ga je hotel speči na grmadi. V zadnjem trenutku se je rešil le na ta način, da se je poročil z glavarjevo hčerjo. Kot edini belokožec uživa odtlej velik ugled med divjimi indijanskimi rodovi in je z njimi lahko nemočno v poslovnih zvezah. Za malovredno šaro mu prinašajo Indijanci od vseh strani sirovi gumi, s katerim si je ustvaril že veliko bogastvo. Velja za pravega nekronanega kralja divjaških rodov, nad katerimi vlada po potrebi tudi z veliko brutalnostjo.

Misionijski samostan, o katerem smo govorili zgoraj, leži nekje ob sotočju reke Curare in Tabajoza sredi pragozda in Barrett, ki prihaja tja vsake tri mesece, mu je edina vez s svetom. O tem, kaj se dogaja v civiliziranem svetu, misionarji nimajo skoraj nobenega pojma. Njih življenje je težko in v neprestani nevarnosti. Gerardu

V slučajih zastrupljenja, povzročene po pokvarjenih jedilih, kakor tudi po alkoholu, nikotinu, opiju, kokainu, je uporabna naravna »Franz Josefova« grenčica bistven pripomoček. Zdravniška strokovna dela navajajo, da pri zastrupljenju s svincom staro preizkušena »Franz Josefova« voda ne odpravi samo trdovratne zapeke, temveč da učinkuje tudi kot specifično protisredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

L. Mrzel - Frigid:

Malo prijazno pismo za praznike

Vse stvari, ki se rodijo iz dela človeških rok in iz človeške misli, so delake iste usode: najprej se v krčih in stiskah porajajo, potem zaživijo in zmajajo, dosežejo svoj najvišji triumf in nazadnje zatonejo v prah in pozabo. Toda še bolj trdožive kakor negotovo življenje so stvari, ki jih je človek ustvaril. Človek, ki je doslužil in ga vržejo čez prag, gre po navadi brez besede in brez pritožbe. Stare, preživele, doslužene stvari pa se držijo svojega toplega mesta na solncu kakor klop, ne dajo se odtrgati, ne marajo med staro šaro. Živele in kraljevale bi rade še dolgo potem, ko so že zdavnaj izgubile svak smisel in pomen. Vse to, kar hodimo po cestah, vse to, kar delamo in kar živimo — vse je samo staro, podedovano in skoraj vse trošenje človeka na svetu je peza teh starih podedovanih reči. Roditi se na svet, biti mlad, se pravi, poslan biti na fronto borbe novega življenja zoper stari red. Biti mlad in vendar živeti, se skoraj pravi, biti junak. Zakaj stari red nima ves svet v rokah in borbe zoper njega so strogo prepovedane.

Ena izmed tistih dobrih, starih reči, ki jih je že zdavnaj zasul prah in opletla paj-

so n. pr. pripovedovali, kako je bil eden med njimi pred nekoliko leti povabljen, naj se udeleži velikonočne slavnosti nekega divjega rodu. Šel je tja in od vseh strani so prihajali divjaki ter poslušali njegove priče. Povsod so ga sprejemali z velikimi čestitkami. Ko se je pa podivil, so ga v pragozdu napadli isti ljudje, ga po kanibalških obredih zaklali, vrgli na grmado in ga pojedli.

Gerard je po Barrettovi zaslugi prišel tudi v dotiko s temi indijanskimi ljudstvi, ki jih opisuje kot telesno in duševno degenirani rod na najnižji razvojni stopnji. Močvirna maršica in beriberi sta jih strašno splašala. Orožje so jim sušice, kameniti noži, loki in puščice, ki so okaljane v strašnem strupu kurareju, obleke pa nimajo skoraj nobene. Spočetka so bili zelo nezupni, potem pa so se dali z darovi pripraviti do tega, da so se postavili pred filmsko kamero. Na vse zadnje je moral Gerard odkloniti celo njih ponudbo, da bi snemal pravo kanibalško pojedino. To odklonitev so smatrali za veliko žalitev.

NE MORE OPUSTITI!

Toda, kateri mladenič bi mogel drugače ravnati? Če vidi svoje prijatelje pri nogometu, takoj pristopi tudi on. A kašelj mu ne da miru in ga mnogokrat prisili prekiniti igro. Zakaj mu mati ne da

KRESIVALA?

Saj vendar mora poznati to uspešno sredstvo zoper kašelj.

Dovoljeno od Min. socialne pol. in narodnega zdravja S. št. 16562 od 29. IX. 1932.

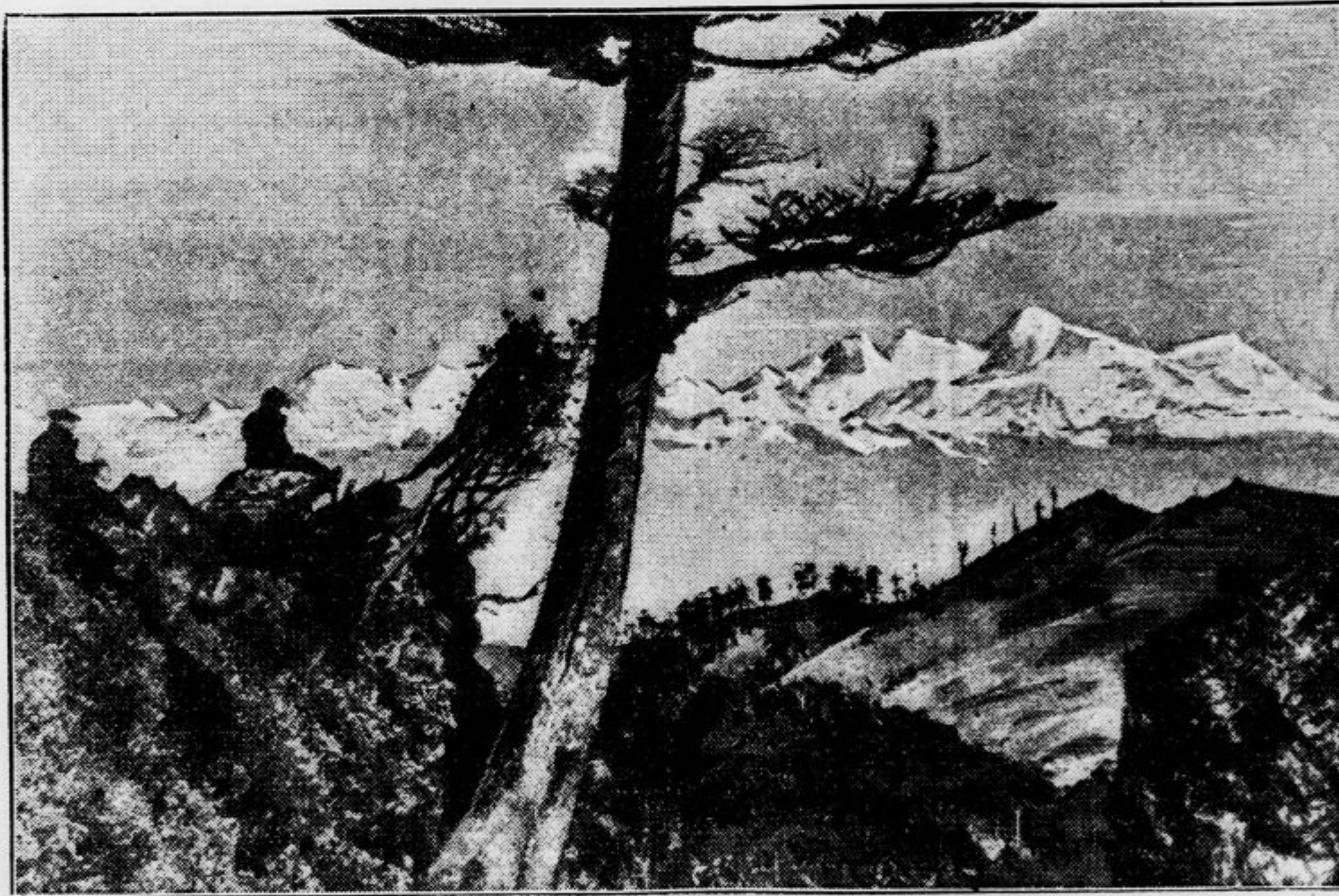
Poslednji rokovernjač

Železnice in avtobusi so popolnoma zatrti za špansko nekoč romantične razbojnice. Zadnji izmed njih je nedavno svečano obljubil sodnikom, da bo opustil svoj »poklic« in mirno preživel konec življenja v rojstni vasi. Ta »Zadnji Mohikanec« z imenom El Turon je skozi 35 let strašil kmete in potnike v Pirenejih. Gorovje Sierra Luanada, El Escudo, Piedras in Luegos je bilo njegovo priljubljeno torišče. El Turon je bil zvest izročilu pravilnih rokovernjačev in ni nikoli napadel revežev. Ponovno je rešil iz zadrege obubožane kmete, katerim je razdelil uropani denar. El Turon je bil tako spreten, da nikoli ni bil zaprt. Policija ga ni mogla ujeti, ker je imel preveč prijateljev. Po revoluciji je zapustil razbojniško skrivališče in se ni branil, ko so ga v neki krčmi zalotili orožniki. Sodnik je upošteval razbojnikovo starost nad 70 let in obljubo, da se bo poboljšal. Obsodil ga je samo na štiri mesece ječe.

Zračna proga Moskva—Varšava

Iz Varšave poročajo, da se bo letos polletno prijetno vztrajati leto dni poleg mrlica, a bom že potrpeč. Zato bom vtaknil milijonček. Zbogom. Jutri na vse zgodaj grem na pokopališče. Poročevalec lista je tudi šel na pokopališče, da bi kaj izvedel.

Gorski masiv Mount Everesta

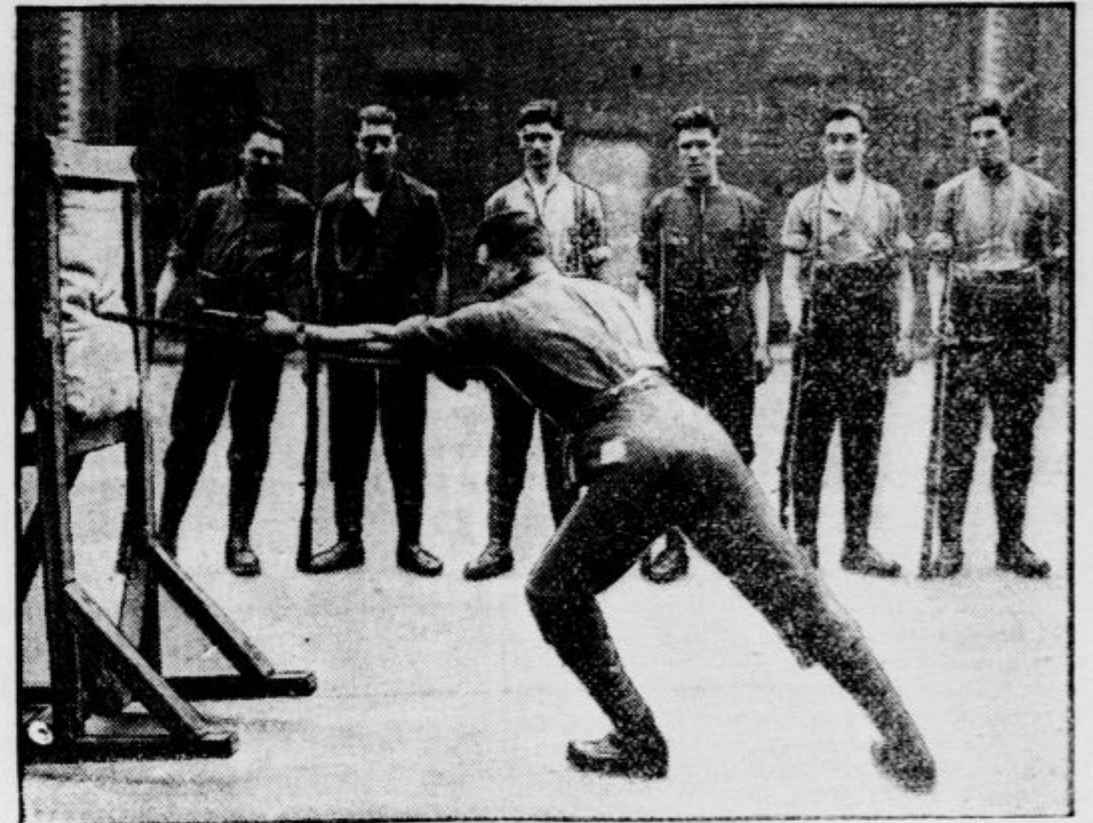
Pogled z Darjeelinga na veličastno panoramo Himalaje, ki so jo v ponedeljek preleteli angleški letalci

čevina, ena tistih stvari, ki so po navadi shranjene po tihih, žalostnih podstrešnih stanovanjih in ki dajejo od sebe žalosten, plesnoben vonj po zapuščenosti, utrujenosti in po dolgem času, je družina in dom. Bila je to nekoč sveta ustanova za zbiranje časnega in večnega blagostanja, bila je to shramba, ki se je zaklepala z velikimi ključji in s težkimi zapahi pred pregrešno nevarnostjo sveta, bila je to izba, ki so v nji častitljivi očetje s šibo v rokah in s pretresljivim opejinom na neizprosne boga izbijali vse hude misli in vse grešne nagone iz svojih otrok, bil je to kotiček, ki so v njem stari pred poslednjo uro svojega življenja pisali testamente in so kakor nekakšni majhni carji — svojim potomcem kosali in razdeljevali zemljo tega sveta. — Zdaj je dom že zdavnaj postal siva koliba, skozi puha vrata pihajo burje, zapahi ne držijo več, očete so si v plešasti od pretežkih skrbi, sinovi študirajo za brezposelne. Hiše so postale kakor trgi vele-mest, ki se po njih prestopajo delavci brez dela, hiše so prazne in sive kakor cesarska cesta v zimskem jutru, ki ob nji brnijo telegrafske žice in ki po nji gre človek neznan kam iskat življenja.

Ne vem, kaj v teh naših časih še počno prazniki na svetu, ne vem, kako jih ljudje še doživijo. Ostali so pač, ker so že iz starih časov in navadi, ljudje bi čutili pač malo

preveliko sramoto pred vso zašlo zgodovino, če bi se jim ustvarjalo na svetu, si jih izmišljajo in jih ustvarjajo prav za prav zavoljo svojih otrok. Stari človek, kratkoviden, kratkomišeln in ves blagega srca, si ni mogel kaj, da ne bi svojim malim, prilaznim vnukom, kolikor je mogoče olepšal resnice sveta. Ta stari, dobri, v božji in v spoznanjih osiveli človek je toliko ljubil svoje otroke in otroke svojih otrok, da jim je še tisti dve, tri bedne resnice prikrikl, ki se je bil sam polagoma v resnici prikopal do njih. Njegovo blago srce ni moglo dopustiti, da bi otroku dal, naj si kakorkoli že sam polagoma razjasni lepo in nelepno tajno življenje in rojstva. Sedel je v kot in je iz svoje sive brade napredel basen o škorklji. Še dobrota, kar je je v resnici pri hudeh, se mu je zdela prenevarna drobn,

Angleški gardni grenadirji pri vajah z bajonetom

Instruktor kaže vojakom, kako se naskakuje sovražnik

Pomenek o jajcih

Jajca so zelo redilna in se dajo prilagoditi vsem jedem, zato jih je samo pripraviti. Potrebno pa je, da jih zauživamo pravilno pripravljena. Posebno glede sirovih jajc delajo ljudje čisto napake. Običajno jih zauživajo tako, da pripravijo na obeh koncih jajca luknjico in ga potem izsrkajo. Pri tem se lahko zgodi, da pogoltnemo postrveno ali gnijo jajce, kar jih sprejema za vselej v sovražnike tega živila.

Sirova jajca pa je sploh težko prebavljivo, ker se v tej obliki zauživajo v želodcu spremeni v trdo kepo, ki ji prebavni

soki ne morejo povsem do živega. Najbolje je ubiti sirovo jajce v čašico, dodati mu malo sladkorja ali soli, ga dobro premešati in potem poizkusiti počasi z žlico.

Priporočljivo je primesti jajce tudi juhi, in sicer v celoti, beljak in rumenjaki. Le celotno jajce otrepa telo dobro.

Med mehko in trdo kuhanimi jajci in glede prebavljivosti ni nobenega bistvenega razločka, potrebno je le, da trdo kuhano jajce poizkusimo v manjših kosih in ga dobro prežvečimo. V tej obliki ga prenese dobro celo slaboten želedeček.

Milijoni v grobnici

»Paris-Midi« poroča o čudni pravljici, ki kroži med neštevilnimi brezposelnimi. Priporočujejo, da je zapustita skoro pred 100 leti v Parizu pokopana ruska knežinja Demidova San Donato en milijon frankov čuvaju, ki bo prebil leto dni v njeni grobnici. Med vojno so baje oblasti prepovedale to strežanje, a zdaj so na zahtevo notarja, ki upravlja legat, zopet razpisale službo.

Marsikateri nesrečnež pravi tovarišem v revni predmestni krčmi: »Seveda ni posebno prijetno vztrajati leto dni poleg mrlica, a bom že potrpeč. Zato bom vtaknil milijonček. Zbogom. Jutri na vse zgodaj grem na pokopališče. Poročevalec lista je tudi šel na pokopališče, da bi kaj izvedel.

V pisarni so mu pokazali hrbe prošnje in pisma, ki se nanašajo na čudno pravljico. Najbolj je razširjena v kolonijah: pisma prihajajo iz Sudana, Maroka, Tunisa, iz kitajske Indije. Nekoč je celo prišel na pokopališče narednik kolonialne vojske, ki je pravkar odslužil svoj kadetski rok. Prišel je v Pariz z velikansko vrečo. V vreči so bile sveče, posoda z vodo, zaloga konzerv, sploh vse, kar je potrebno za življenje v grobu. »Prisegam, da bom ves čas miren in trezen.« Je obljubil narednik, »prosim samo, da mi dovolite enkrat na teden sprejemati tovariše in znance?«

Nihče ne ve, kje in kdaj je nastala pravljica. Veekakor je zelo starega izvora. Pred desetletji se je nanašala na druge francoske osebnosti. Za sedanje hude gospodarske čase je pač značilno, da je zopet oživel. Slej ko prej pripovedujejo, da leži mrlič v stekleni krsti, in da ga bo moral prostovoljni čuvaj neprenehoma gledati leto dni, da bi zaslužil željeni milijon.

Komisar za olimpijado

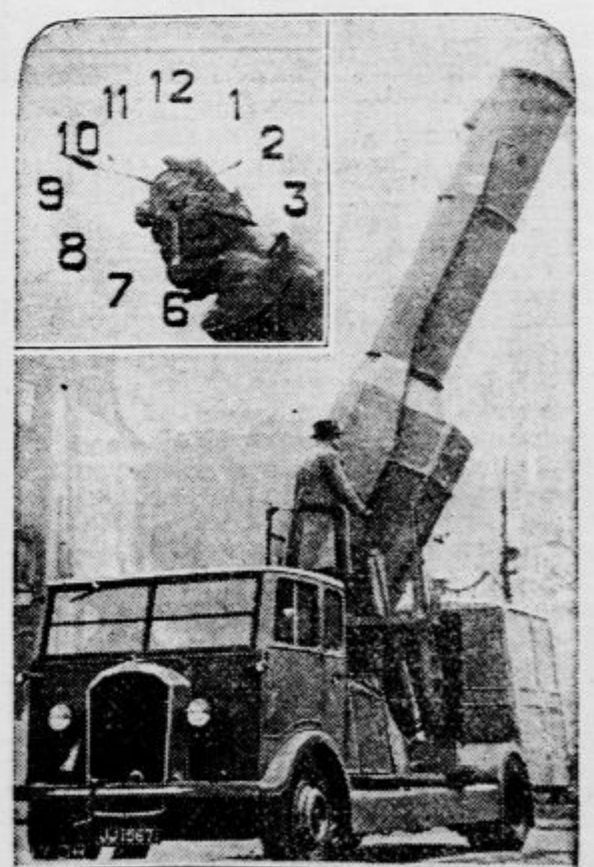
Gustav Schläfer

ki ga je nemška vlada imenovala za olimpijskega komisarja v Berlinu, kjer se bo vršila 11. olimpijada leta 1936.

Rokavice z nohti

V Parizu se je pojavila nova modna »moda«: rokavice z nohti. Ti nohti so iz celofida, a lahko jih dobiš tudi iz pisane, ga usnja ali blaga. Kot posebno apartnost priporočajo n. pr. na črnih rokavicah rdeče nohte.

Projekcije na nebu

Naprava angleškega tehnika Grindela Malchena, ki omogoča vsakovrstne projekcije na nebu. Zgoraj v kotu številčnica za čas

VSAK NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

TEDEN DNI FILMA

Filmski tipi Wernerja Kraussa

Zvočni film nam je odprl nove perspektive in osebe, ki so svoje dni oživljale svet nemega filma, so skorodaj tonile v pozabljeno. Tako je tudi že pozabljeno, da je Werner Krauss, ki je nedavno zaigral svojo prvo odlično vlogo v zvočnem filmu, »Yor-

detektiv v verige. V drugem takem filmu, »Uboji mali Jadvige«, igra Krauss vlogo zapeljivega ljubimca s podjetnimi brki in izvijajočo cigareto. Z dobrodušnim nasmejom ga sreča kot »Veselega kmetiča«, kot zahrbtnega spletkarja v »Millerjevi Luizi«

ki grofi, svoje dni ponovno in uspešno že nastopal v nemem filmu. Če bi danes zbral nekdanje filmske posnetke in jih natančno pregledal, bi se ti osebnosti Wernerja Kraussa pokazala v čisto drugačni luči kakor jo gledaš danes. Skorodaj ne verjameš, da je Werner Krauss nekdanj in zdaj eden in isti. Tako zelo se je izpremenil naš okus.

Eden prvih nemških filmov, ki si je osvojil vesoljni svet s Kraussom v glavni vlogi, je bil »Kabinet dr. Cagliarija«. Tu je Krauss predstavil skrivnostnega čarodajnega zdravnika, spačenega možička z velikimi naočniki, v ohlapnem plašču, ki je s svojim škilečim pogledom in groteskno pojavo navdal vsakogar s strahom. Nisi vedel, ali bi se ga bal ali bi se mu smejal. Ta vloga, ki jo je Krauss postal mojstrsko, je zelo utrdila Kraussov umetniški in igralški sloves, tako da ga že v tej početni dobi filmske produkcije zasledujejo vsespod. Danes pa se nam vidi, da se sami naslovi tednih nemških filmov smešni in nepomembni. V enem izmed njih, v »Cirkus življenja«, nastopa Krauss dvovojni vlogi, in sicer predstavlja v eni učenjaka, v drugi pa bradatega mrkega vlonilca, ki ga uklenejo

in kot skrivnostnega tajnika Wurma v Schillerjevi drami »Kovarstvu in ljubezni«. Naposled se pozdravi z Lilo Dagoverjevo in Emilom Janningsom kot »Tartuffe«.

Sledila je nato cela vrsta družabnih iger, senzacijskih dram, cirkuskih in klovnških tragedij, kjer se je Krauss vsetej znal mojstrsko prilagoditi okoliščinam, v katerih so se filmi odigrali. Tak film je bil na primer »Skrivnost duše«, ki je že zdavnaj izginjal s platna. Ruth Weylerjeva je bila tedaj njegova soigralka, dočim je on predstavljal demona življenja in usode. V drugem takem filmu, v »Ljubosumnosti«, je prevzel vlogo salonskega družabnika, ki ga je vsega omrežila zapeljiva dražest Lye de Puttjeve. Naposled je predstavljal nepoznano klovnsko vlogo v cirkuski drami »Smrti zanki«.

Zanimiva je galerija vseh slik iz preteklih časov nemega filma, ki nam prikazujejo Kraussa v najrazličnejših vlogah. Minili filmi, pozabljene vloge. Pozabili jih je tudi sijajni igralec Werner Krauss, ki je pravkar zaposlen pri snemanju drugega svojega zvočnega filma »Človek brez imena«.

Kako je prišla Lilian Harveyeva k filmu

Dunajskemu režiserju Robertu Landu se je sanjalo, da bi pomenila mala, dražestna Lilian, ki jo je bil iztaknil v neki dunajski plesni palači in ji ponudil za 90.000 italijanskih kron vlogo v svoji filmski drami »Kletvis«, najpopularnejšo evropsko filmsko igralko naslednjega desetletja.

Po filmu »Kletvis«, ki prvotno sploh ni dosegel pravega uspeha, še dolgo ni bilo nič slišati o Lilian. Dve leti nato je šel Richard Eichberg nekoga dne slučajno mimo frankfurtskega gledališča, kjer je zagledal Lilia-

nal po nekaterih lepih kritikah, ki jih je čital, pozoren na Liliano, in kako je naposled posetil ono revijo »Dunaj, pazi!« in nato ves navdušen angažiral mladenko za svojo glavno tragično vlogo, ne da bi jo sploh prej preizkusil za film. Že pri snemanju tega prvenca v primitivnih dunajskih atelejih je bil talent mladenke očiten. Zato je le s težavo pristal na slovo Liliane, ki se je morala s svojo skupino vrniti z Dunaja. Ko mu je dve leti nato pisal Richard Eichberg, mu je z velikim zadoščenjem ugodil in po-

Lilian Harvey in Conrad Veidt v velikem, zadnjem evropskem filmu odlične umetnine »Jaz in carica«

slal zahtevane Liliane poizkusne filmske posnetke. Richard Eichberg, ki ima srečno roko pri izbiri filmskih talentov, je po aranžiranju dovolil Liliani daljši odmor. Nato pa ji je poveril v drami vlogo, ki je doživela precejšen uspeh. Dasi se je v njej prikupna in ljubezniva mlada dama in šarmantna gošpa dokaj priljubila publiki, je komaj kdo slutil, da bo ta igralka nekoč med največjimi filmskimi zvezdami. Njene odlične sposobnosti so se pokazale zlasti, ko je prešla k veseloigri. Te so prinesle Liliani popolno slavo, a Eichbergu obilno premoženje.

Naj omenimo le »Ispeh«, ki ga je dosegel l. 1927. film »Postati oče ni hudo...« ali pa kratko pred tem film »Sramežljiva Suzana« z Willyjem Fritschem. Lilian je svoje prve vloge igrala še kot otrok, saj šele zdaj prihaja v ona leta, ko se sme govoriti o dozorjevalnosti, nikakor pa še ne o zreli ženi. Svoji vlogam (igra pretežno prve ljubimke) umeje Lilian dati nekaj poduhovljenega, kar baš daje veseloigro in posebno, ki ji še v poslednjem času donaja simpatije vsega sveta.

Lilian Harveyeva se je lotila svojega poklica z veliko resnostjo. Živi prav za prav le za svojo umetnost. Naravnost paradokso

slal zahtevane Liliane poizkusne filmske posnetke. Richard Eichberg, ki ima srečno roko pri izbiri filmskih talentov, je po aranžiranju dovolil Liliani daljši odmor. Nato pa ji je poveril v drami vlogo, ki je doživela precejšen uspeh. Dasi se je v njej prikupna in ljubezniva mlada dama in šarmantna gošpa dokaj priljubila publiki, je komaj kdo slutil, da bo ta igralka nekoč med največjimi filmskimi zvezdami. Njene odlične sposobnosti so se pokazale zlasti, ko je prešla k veseloigri. Te so prinesle Liliani popolno slavo, a Eichbergu obilno premoženje.

Naj omenimo le »Ispeh«, ki ga je dosegel l. 1927. film »Postati oče ni hudo...« ali pa kratko pred tem film »Sramežljiva Suzana« z Willyjem Fritschem. Lilian je svoje prve vloge igrala še kot otrok, saj šele zdaj prihaja v ona leta, ko se sme govoriti o dozorjevalnosti, nikakor pa še ne o zreli ženi. Svoji vlogam (igra pretežno prve ljubimke) umeje Lilian dati nekaj poduhovljenega, kar baš daje veseloigro in posebno, ki ji še v poslednjem času donaja simpatije vsega sveta.

Lilian Harveyeva se je lotila svojega poklica z veliko resnostjo. Živi prav za prav le za svojo umetnost. Naravnost paradokso

se čuje baš pri tej umetnici, ki navdušuje večer za večerom milijone gledalcev, trditelj, da je njen vodilni življenjski motiv točno ponazorjen z jedrnatim angleško prslavico: »Domi mi je življenje!« Pri Ufi je umetnica dogotovila svoj zadnji evropski film »Jaz in carica«, katerega bomo v kratkem videli tudi pri nas. V tem filmu je Lilian na visoki svoji umetnosti, tako da nam bo za izgubljenemu umetnici (odšla je medtem v Ameriko) še bolj žal.

O Bavarcu Kampersu

Fric Kampers je Južni Nемец. Od matere je podedoval igralski talent, od očeta pa trgovinski smisel, ki mu gotovo tudi kot umetniku ne škoduje. Že v zgodnji mladosti ga je teater priklenil nase.

Kadarkoli se je v njegovi rojstni vasi ustavila kaka potujoča igralska družina, je bil Fric prvi, ki se je snukal okrog nje. Starši so želeli, da bi se temeljito izšolal. Poslali so ga v gimnazijo, ki jo je tudi dovršil. Nato je stopil pri trdki Einhorn & Co. v Münchenu v službo. Toda poklic mu ni prijal. Tekstina stroka ga ni zanimala. Njegova največja skrb je bila, kako se čim prej izmuzniti iz urada.

Ker je bil do 8. zvečer zaposlen, a so se gledališke predstave v Münchenu pričele že ob 7., je moral vsakokrat zaprositi za dovoljenje predčasnega odhoda. To mu je bilo tem lažje, ker je trdila imela tedaj kar 6 ravnateljev, pa se je Fric enostavno vsak dan zatekel k svoji prošnji k drugemu. Poleg klasičkov je mladega trgovca zanimala predvsem opera. »Fidelio« ni šel brez navdušenega gledalca Frica nikoli preko odra. Vedno bolj ga je raznemala želja, da bi sam nastopil kot igralec. Pa se je ojunčil. Stopil je k Ernstu Possartu, enemu najznamenitejših tedanjih osebnosti nemškega teatra. Ta mu je dal izpričevalo, ki je ugotavljalo, da Fritz Kampers sicer ni osvajač zunanosti v smislu klasične odrske lepote, da pa ima talent in temperament. Na podlagi te izjave se je Fric lotil temeljitega šolanja v govorstvu in v jezikih. Profesor Richard Starý je bil njegov učitelj. Kmalu se je pokazal uspeh. Neko münchensko gledališče je Frica Kampersa angažiralo.

Nato sta sledila angažmaja v Landshutu in Ingolstadtu. Toda Fricovi uspehi niso bili bogvekakšni, kajti v Ingolstadtu ga je pozval nenadno ravnatelj k sebi in mu izjavil, da mu za gledališče absolutno manjka talenta. Odpustili so ga. Toda v letnem gledališču v Alzeju so gledali na njegovo nadarjenost drugače. Tu so mu poverili vloge, ki so se mu prilagale, in te je igral tako dobro in dovršeno, da so ga že v kratkem času poklicali na dvorno gledališče v Karlsruhe.

Naslednja leta se igralka, ki je postajal vedno bolj uvaževan, prinesla v Luzern, Aachen, Düsseldorf, Sondershausen, Rudolstadt, Arnstadt in med svetovno vojno v Lodz in v Varšavo. Po naključju je prišel nazaj v München, ki ga je to pot angažiralo kar za tri leta. Tisti čas se je v Münchenu pravkar osnovala Emelka (Münchener Lichtspielkunst) kot nekako konkurenčno filmsko podjetje in protitež proti obstoječi pruski filmski metropoli. Prva režiserja novoustanovljenega filmskega podjetja sta bila brata Ostermayra, od katerih je eden še danes znan pod imenom Franz Osten. Ta dva sta se zavzela za Frica in mu poverila prvo filmsko vlogo poročnika v filmu, v katerem je prevzel glavno vlogo Gustav Waldau, ki je bil po svoji igri v filmu »Rubin maharadž« že priznana filmska osebnost. Gustav Waldau je spoznal filmski talent Kampersa, pa ga je priporočal režiserju Franzu Seitzu, ki še danes deluje v Münchenu in ki je Fricu poveril do današnjega časa že 25 glavnih filmskih vlog.

To filmsko življenje v Münchenu je vsekakor imelo za Frica tudi škodljive posledice, kajti dosledno so mu poverjali le vloge lopovov. V največjih knučkih tragedijah je moral kar po vrsti nastopati kot divji lovec, morilec, požigalec. Jasno, da so te enostranske vloge na igralski razvoj Kampersa škodljivo vplivale.

L. 1920. pa je znameniti filmski režiser Gustaf Althoff pozval Frica v Berlin in ga angažiral kar za celo leto. Sprva je igral Kampers le vloge, ki jih je moral igrati v Münchenu. Kaj naj tudi igra drugega, saj takrat se ni bilo filmskih rokopisov z umetniško vrednostjo! Filmski režiserji in producenti so se le lovili za efekti. Tako je Kampersa film že skoro dočela razočaral. Zasluzil je sicer dovolj, toda umetniška plat ga ni zadovoljila. Zato je v svojem prostem času iskal in našel zavetje na odrih berlinskih teatrov.

Medtem se je seveda filmska industrija hitro razvijala. Leto Althoffovega angažmaja je poteklo in tedaj so obsuli filmski režiserji od vseh strani Frica, da bi igral zanje. Eichberg mu je na primer poveril odlično vlogo v filmu »Monna Vanuat. Hans Schwarz mu je poveril odlično vlogo v filmu »Glas sreče. Pa tudi Emelka se je pihala za njim. Igrati je moral tudi zanj v »Beneskem levu« in v »Polji k Bogu«.

V Münchenu je pa je pridobil prijatelj Seitz za vlogo v filmu »Zadnji strel«, a istočasno je moral nastopiti v münchenskem gledališču v »Italijanski noči«. Pri Aufrehtu so ga pridobili za »Protiva«. Dalje je igral etražmojstra v klasični »Minna von Barn-

helm«. Film se je vrstil za filmom, dokler ni vloga v »Caru weekend«, ki mu jo je poverila družba Aafa, ponovno obrnila pozornost vseh filmskih režiserjev na odličnega Kampersa. Šele zdaj so spoznali, da tiči v Kampersu neprecenljiv komik umetnik, ki ume kakor malokdo z enim samim gibom z eno samo skoro nepomembno besedo vplivati globoko in neposredno.

Fric Kampers je tedaj danes eden najpomembnejših in najbolj priljubljenih filmskih igralcev. Njegova vloga bavarskega prostaka v filmu »Zapadna fronta 1918« mu je prinesla celo svetovno slavo.

Šaljapinov »Don Quijote« v Ljubljani

Ljubljana, 17. aprila.

Roman »Don Quijote« (izgovori se Doa Kihote; Francozi pišejo Don Quichotte, kar se izgovarja Don Kšot), ki ga je napisal sloveči španski pisatelj Cervantes Sawedra Miguela v začetku 17. stoletja, je doživel tudi svoj film. »Don Quijote«, ki je parodija na takrat priljubljene knjige o viteških junacevanjih, a obenem tudi podarja visoke človečanske vrednote viteškega ideala, je zaslovel takrat po vsem svetu in še danes ga pozna izobraženstvo vsega sveta. Zato je zanimiv poizkus filmanja tega starega dela, in to še tem bolj, ker igra in poje vlogo Don Quijoteja pevec svetovnega slovesa, ruski basst Šaljapin.

Šaljapin je v filmu tudi kot igralec na višku. Kot igralec in kot pevec nastopa s tako podajajočo silo, da se vse druge vloge poleg njega izgube. Nič ga ne ovira starost, ki že grabi po njem, še vedno je prožen in še bo nekaj let atrakcija občinstva, v kakršni obliki bo nastopal.

Nedvomno je film »Don Quijote« umetnina, ki zasluži, da si jo vsi ogledamo, da si je sicer snov iz časa, ki nam je manj razumljiv. Z zgodbo iz preteklih časov je križ tako na gledališkem odru kakor na filmskem platnu, kar zahteva mnogo prizadevanja in še več stroškov, da nam pokaže verno sliko, kakor jo zahteva snov. A publika je rada nehalna, kar je stara peem. Pri tem filmu prav atrakcija Šaljapin pomaga do uspeha. »Don Quijoteja«, ki je tehnično in zvočno na višku, tako da se Šaljapinov glas čuje še sto prirodnost, predvaja zdaj Elitni kino Matica. Govor je francoski, a je dejenje z lahko razumljivo že samo po kretnjah. Sicer pa so glavni prizori tolmačeni tudi v našem jeziku. Kakor čujemo, je bil film med prazniki deležen precejšnjega zanimanja.

ŠPEDICIJA TURK LJUBLJANA

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Telef. interurban 24-59 Vilharjeva c. 33 (nasp. oti nove carinarnice)

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsko vprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti.

Telef. interurban 21-57 Masarykova c. 9 (nasproti tovarnega kolodvora) 159

Telefon 2059

PREMOG suha drva POGAČNIK Bohoričeva ulica št. 5

Suhe smrečke (mavrohe) vsako, tudi najmanjšo množino kupuje SEVER & KOMP. LJUBLJANA Gosposvetska cesta 5.

Dvosob. stanovanje v kuhinji, in svet. v lo. palinico, sčim e 1. majem na periferiji mesta. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 14335-21/a

Vrednote

Vsa kovrstno zlato

CERNE — Juvellir

Kapital

Brezobrestna

Pokončevanje

Izposojamo

Harley Davidson

Posrest

Hišo

Avto, moto

Posrest

Hišo

Avto, moto

Posrest

Hišo

Avto, moto

Kurjih očes ni več!

Zakaj bi trpeli zaradi kurjih očes, ki grizejo, pečejo in bodejo ali pa zaradi bolnih, občutljivih in pekočih nog? Saltrat Rodell, nasut v vodo, sprošča kisik in daje vodi videz mleka. Ko so noge namočene v te mlečni kopeli prodira kisik v znojnice in dovede zdravilne in ublažujoče soli do samega sedeža in tebra boleznij. Kurja očesa se tako omeajo, da jih lahko v celoti odstranite s korenino vred vsake bolezni in nevarnosti. Kopeli ublažuje tudi otekline, vnetja in ozeblino.

Saltrat Rodell se prodaja povsod po znatni ceni.

CLARA BOW

svetovno znana igralka Foxfilma more biti vsaki ženi kot vzor dovršene negovane lepote,

zato uporabljajte tudi vi Porenal Cold Creme, ki proniče zaradi svojih, koži sorodnih, najinejših sestavin v samo kožno stančje in razvija ond naravnost svojo biogovorno delavnost, ker čisti, osvežuje, obnavlja in pomlajuje tako temeljito, da se opaža že v najkrajšem času odlika te plemenite kreme. Porenal Cold Creme se uporablja običajno ponoči ali za jako suho lice, dočim se priporoča za preveč mastno lice Porenal Creme (suha). Ta krema varuje obnem obraz pred vsakimi kvarnimi vremenskimi vplivi, a je najboljša podloga Porenal pudru, ki je ne samo zajamčeno neškodljiv, temveč zaradi svojih mnogih prekrasnih barv neobhodno potreben vsaki ženi, ki želi dočeti trajen mladeniški, negovan in v resnici dovršeno lep izgled.

Porenal Creme (Cold ali suha) po 18 Din ter puder po 24 Din se dobivata v vseh boljših trgovinah te stroke ali ju pošlje po pošti: Nobilitar parfumerija, Zagreb, Illica 34, Jelačićev trg 15.

Inserirajte u „JUTRU“

Tovarna furnirja Ivan Zakotnik, Ljubljana Kobariška 45 (Za Bežigradom)

nudi mizarjem raznovrstni furnir domačega izdelka po nizki ceni. Ima veliko izbero lepih orehovitih korenin za moderna pohorštva. Zaloga vezanih plošč in trdega prekuhanega lesa. Telefon 2379